

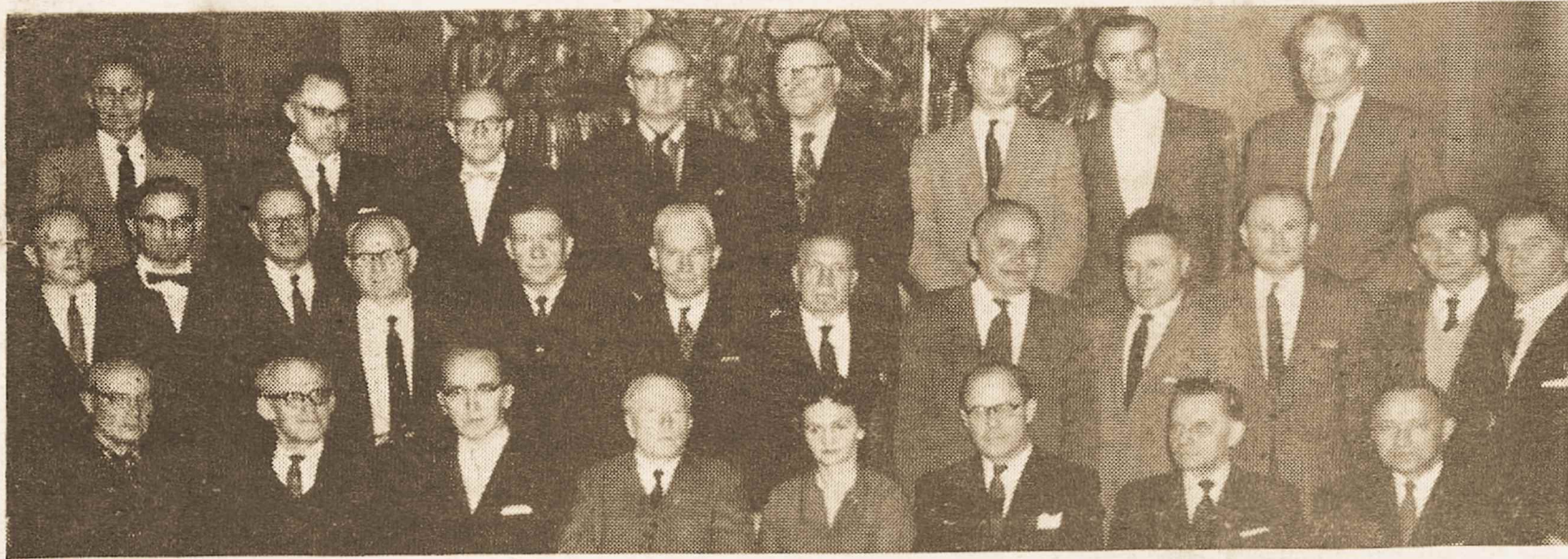
Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 47(713) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. LAPKRIČIO - NOVEMBER 23 d.

PRICE 15 ct XX METAI

VLIKo 1960 m. lapkričio 12—13 dd. metinės sesijos dalyviai. Iš kairės 1 eil.: F. Kirša, VLIKo sekr. H. Blazas, vicep. J. A. Stiklorius, LLK ir PET seimo pirm. V. Sidzikauskas, B. Venskuvienė, VLIKo pirmininkas Dr. A. Trimakas, JAV LB pirm. J. Šlepetys, Dr. K. Šidlauskas; 2 eil.: L. Šmulkštys, A. Gražūnas, J. Pakalka, K. Bielinis, P. Vainauskas, V. Vaidotas, J. Petronis, A. Ošlapas, J. Valaitis, V. Banelis, J. Vilkaitis, Dr. J. Pajaujis; 3 eilė: J. Sonda, J. Pažemėnas, A. Kynastas, M. Brakas, J. Mikuckis, J. Jakš-Tyris, Dr. D. Krivickas ir J. Audėnas.

Politinių įvykių savaitė

AMERIKOS VALDŽIA PADARĖ DRĄSESNĮ ŽINGSNĮ
Europos vakarai stiprina veiklumą ir glaudumą.

Beveik staigmena buvo, kai Jungtinės Amerikos Valstybės, paprašytos Gvatemalos ir Nikaraguos, joms

PASIUNTĖ Į PAGALBĄ SAVO LAIVYNĄ.

Tai po Formozos sąsiaurio įvykių yra pirmasis toks drąsus žygis. Eisenhoweris gal padrasino demokratų atėjimą į valdžią, kad jis ryžosi į tokį žygį. Jeigu taip būtų buvę prieš dvejus metus pasielgtas su Kuba, tai nebūtų reikalingas ir šis žygis, ir Kuba būtų tvarkoje.

KENNEDY SUSITIKIMAS SU NIXONU.

Savo metu tokio Trumano pasiūlymo Eisenhoweris nepuolė. Šis susitikimas vertinamas kaip naujų, jaunesnės kartos žmonių, kurių laikų įžanga. Juk kultūringi santykiai visų pirma yra privalomi pačioms viršūnėms...

ADENAUERIS TARSIS SU DE GAULE.

Tai Europos valstybių darbu mo reikalų stūmimas pirmyn. De Gaulle tuos reikalus tikrai pastūmėjo dideliu šuoliu pirmyn. Prancūzijai ypač sunkus yra Alžyro klausimas, bet ji De Gaulle sprendžia labai žmoniškai ir kultūringai. Nors ir susi-

laukia didelės ir net žiaurios opozicijos, o vis dėlto

ALŽYRUI SIŪLO APSISPRENDIMĄ.

Tai yra ir kultūringa, ir atitinka laiko nūtaikoms, ir žmoniškai. Tuo klausimu jis laimės referendumą.

Ir DB premjeras Macmillanas rodo didelį veiklumą. Gruodžio 4 d. jis lankysis Italijoje, su kuria

TARSIS DEL EUROPOS EKONOMINĖS VIENYBĖS.

Ir šiuos žygius reikia pagirti, nes jie Europą veda prie vienybės ir susitarimų. Tai yra gerai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vietnamo atstovybė prie Jungtinių Tautų, atsakydama į KLB Kr. v-bos raštus dėl kolonializmo, pareiškė, kad ji Sovietijai vetavus, JTO turi tikti stebėtojos teises.

— JAV lėktuvus pagavo dūš koverio 13 kabiną pagal JAV specializtų skaičiavimus ir tikslų jų įvykdymą.

— Kongo nutraukė santykius su Gana, nes ji pradėjo kisti iš vidaus reikalus.

— UNESCO atmetė sovietų reikalavimus dėl nusiginklavimo.

— Japonijos parlamentas rinkimus laimėjo liberališkai demokratinė premjero partija.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

8-SIOS KANADOS LIETUVIŲ IR PIRMOSIOS JAUNIMO DIENOS RUOŠA

Nustatytos Lietuvių Dienos ruošos sritys ir išrinkti jų sričių vadovai.

Lapkričio 20 d. posėdyje 8-jai Kanados Lietuvių dienos ruošti komitetas, pirmininkaujamas Jono Lukoševičiaus, pasiūlė formavimą, aptarė ir nusprendė šiuos klausimus:

Komiteto sekretorėmis paskiriamos S. Pakulytė ir I. Gražytė.

Pirmininkas pranešė, kad šie šeštadienio pokyčiai jau tartos Slovakų. Jų yra trys. Jos užsakytos visos, kad jaunimas subuvimui ir numatomam specialiam parengimui turėtų atskirti salę, nors susisiekimas bendravimas salių ir jų dalyvių bus laisvas, nes visos trys salės yra prie tų pačių laiptų. Sales klausimas aktuali koncertui, kuriam yra numatyta 4.000 vietų turinti Verduno Auditorija, dar nėra galutinai išspręstas, nes savivaldybė yra numatoma remontą. Nutarta Verduno miesto vadovybei parašyti turėkalo skubų motyvuotą raštą. Sportui užprašyta Richardo mokyklos salė.

8-sios K. L. Dienos nustatytos šios atskiros sritys: Iškilmingos pamaldos, kuriomis rūpinasi pakviestas AV Klebonas Tėvas J. Borevičius, SJ.; LD akcija - koncertas, kuriam vėsi išrinktas Prof. Dr. V. Pavilainis; šeštadienio pokylių vesu - Augustinas Kudžma; Meno parodai - Dr. H. Nagys; sporto turnyrui - A. Mylė; kitatau tiškai informacijai ir propagandai (spauda, radio ir T. V.) - V. Jonynas; butų parūpinimo reikalams atvykstantiems į Lietuvą - J. Adomaitis; bendriems sanitarijos reikalams - Dr. J. Šemogas; 8-sios L. D. Metraščiui - J. Kardelis.

Augštai reprezentacijai, kuriai yra išrinkti J. Lukoševičius, T. J. Borevičius ir Prof. Dr. V. Pavilainis, darinkta dar S. Pakulytė.

Skyrių vadovai sekančiam susirinkimui turi paruošti savo sričių veiklos planus ir parinkti bendradarbius. Kai planai bus paruošti ir komiteto apsvartyti, vėl bus sušauktas organizacijų atstovų susirinkimas, kuris bus painformuotas apie nuveiktus darbus. Susirinkimas galės padaryti patikslinimų ir bus paprašytas talkos, kad visi Montrealio lietuviai galėtų dalyvauti šioje Lietuvių Dienoje ir būti veikliais jos paruošimo nariais bei dalyviais.

Komitetas pareiškė viltį, kad 8-ji Kanados Lietuvių diena Montrealyje, kuris yra lietuvių įsikūrimo Kanadoje lapšys, bus sėkminga. Pabrėžiama, kad 8-ji Kanados Lietuvių diena drauge yra ir pirmoji Kanados lietuvių Jaunimo diena.

L. D. Informacija.

Kariuomenės šventė

ST. CATHARINES KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Ivyks lapkr. 26 d. 6 val. vak. slovakių salėje, Welland Ave. ir Page St. kampas. Drauge turės ramovėnų skyriaus 5 metų įsisteigimo sukaktuvės.

Programoje dalyvauja Toronto šauliai, Rochesterio 1. movėnai ir choras „Varpas“, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus.

Po minėjimo salies vyks su

buvimas, veiks bufetas, šimtinė laimėjimų loterija ir gros pui kus orkestras kvartetą.

Maloniai prašome visų skaitytojų šiam svarbiui minėjimui dalyvauti!

Ramovėnų V-ba. KARIUOMENĖS ŠVENTĖ WINNIPEGE

Ivyks lapkričio 27 d. (sekmadienį), tuojau po pamaldų šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje: paskaita ir kit.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS IR KENTĖJUSIEMS DEL LIETUVOS LAISVĖS

Chicagos Jaunimo Centro aikštėje išdygo gražus paminklas, kurį pastatė Lietuvių veteranų sąjunga „Ramovė“, bendradarbiaudama su kūrėjais - savanoriais, šauliais, birutininkėmis. Tėvais Jėzuitais ir kitomis lietuviškomis organizacijomis bei asmenimis.

Paminklo akte, pasirašytame 1960 m. rugsėjo 11 d., pasakojama, kad šis paminklas yra apibūdinama tokiais žodžiais:

„Šis naujas šventimo žemėje pastatytas paminklas atstoja visus piktojo priešo rankų išgautus paminklus pavergtos Tėvynėje.“

Naujienos iš pasaulio sostinės

GAUTI NAUJI SVARBŪS PATIKINIMAI KOVOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ. — VLIKAS IR DIPLOMATŲ SEFAS PASIKEITĖ SOLIDARUMO PAREIŠKIMAIŠ. — VLIKO SESIJA PASVEIKINO KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS J. DIEFENBAKER. —

Nepaprastai svarbi ir reikšminga VLIKo sesija

VLIKo sesija New Yorke, lapkričio 12 ir 13 dienomis susilaukė svarbių sveikinimų ir patikinimų iš Valstybės Departamento ir JAV Ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų.

Garbingasis Douglas Dillon, JAV Valstybės departamento Paskretorius telegramoje VLIKo sesijai pareiškė:

„Dvidešimties metų sukakties proga, kai Sovietų Sąjunga pagrobė Lietuvą, yra gera proga pareikšti Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybės ir jos žmonių paramą Baltijos tautoms, kurios buvo nepriklausomos ir dabar siekia tautinių nepriklausomybių ir laisvų vyriasybių.“

Amerikos Jungtinės Valstybės ir toliau laiko Pabaltijo valstybių priverstinį jungimą į Sovietų Sąjungą bjauriu imperia listiniu aktu, pažeidžiančiu su tartus tarptautinius pasižadėjimus.

Amerikos Jungtinės Valstybės pasilieka tvirtai įsitikinusias, kad Pabaltijo kraštai vieną dieną vėl džiaugsis teise gyventi laisvėje.“

Garbingasis James J. Walsh, JAV Ambasadorius Jungtinėse Tautose, rašte VLIKo sesijai rašo:

„Džiaugiuosi galėdamas šia proga pareikšti sveikinimus jūsų konvencijai.“

Amerikos Jungtinės Valstybės daugelyje atvejų Jungtinėse tautose protestavo prieš Sovietų Sąjungos neteisėtumo aktus, padarytus Lietuvai ir kitoms Rytų Europos pavergtoms tautoms. Amerikos Jungtinės Valstybės yra tvirtai nusistačiusios, kad kai tik kolonializmas bus pradėtas svaryti, kalbėti apie pačios Sovietų Sąjungos kolonializmą. Jūs galite būti tikri, kad tai, ką mes pasakysime Jungtinėse Tautose laike debatų, geriausia pasitar naus palaikyti viltį ir pasiryžimą siekti laisvės visų tų, kurie nekentia priespaudos ir priešiasitironijai“.

Senatoriai Thomas J. Dodd (demokratas iš Conn.) ir Kenneth B. Keating (respublikonas iš New Yorko), o taip pat New Yorko Gubernatorius Nelson Rockefeller, padrasinančiais linkejimais suteikė VLIKo sesijai dar daugiau ryžto tęsti savo darbą nenuilstamai.

Ypatingą entuziazmą VLIKo sesijai sukėlė Kanados Ministerio Pirmininko Garbingojo John Diefenbakerio atsiųstas pasveikinimas. Ypač prisiminus, kad garbingasis Diefenbakeris buvo vienas iš pirmųjų, kuris iškelė Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių pavergtimo klausimą šioje Jungtinių Tautų sesijoje pačiam Chruščiovui ten esant.

Prieš VLIKo sesiją prezidentas išsiuntinėjo Lietuvos Diplomatinės tarnybos visiems nariams laiškus. Lietuvos Diplomatiniam Šefui Ministeriumi Stanisloz Lorazaičiui buvo pasiųstas laiškas:

Pone Ministeri, „Didžiai su sirūpinę Lietuvos likimu, šias dvidešimtąsias Tėvynės pavergtimo metais VLIKas susirinkęs metinė sesijon šio lapkričio 12 ir 13 dienomis New Yorke... Tuo pat metu Jungtinės Tautos New Yorke svarstys kolonialinį klausimą. Manome, kad mūsų visų tautinio solidarumo ir vieningų tautinių tikslų pademonstravimas šiuo metu būtų labai pageidautinas ir reikalingas. Todėl būtu:

Šis Tėvynės simbolis tepasitena visiems kitataučiams Lietuvoje padarytas ir daromas skriaudas, o mums ir mūsų vaikams — visus lietuvių tautos didvyrius, kovojusius dėl savo krašto laisvės.

Šiame paminkle įdėta Lietuvos žemės saujelė, teatgaivina tremtinių ir išeivių tėvynės ilgą sielą...“

Manome, kad mūsų visų tautinio solidarumo ir vieningų tautinių tikslų pademonstravimas šiuo metu būtų labai pageidautinas ir reikalingas. Todėl būtu:

Šis Tėvynės simbolis tepasitena visiems kitataučiams Lietuvoje padarytas ir daromas skriaudas, o mums ir mūsų vaikams — visus lietuvių tautos didvyrius, kovojusius dėl savo krašto laisvės.

Šiame paminkle įdėta Lietuvos žemės saujelė, teatgaivina tremtinių ir išeivių tėvynės ilgą sielą...“

me dėkingi susilaukę kelių pa drąsinančių Tamstos žodžių VLIKo sesijos darbams“.

Iš Romos buvo gautas toks atsakymas:

Augštai Gerbiamas Pone P. mininke,

„Labai dėkodamas už malonų XI. 1. laišką, linkiu Vyriausijam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, susirinkusiam į savo metinę sesiją, pasisekimo darbe Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei atstatyti.“

Šie mano nuoširdūs linkėjimai išplaukia iš solidarumo jausmo, kuris jungia Lietuvos diplomatinę tarnybą su Vyriausiojo Komitetu ir užsienio lietuvių visuomene mūsų bendro se pastangose padėti mūsų tautai atsikratyti jai smurto primesto svetimo, barbariško, bolševikinio jungo.

Prašau priimti mano gilią pagarbos jausmą ir geriausių sveikinimų“. Pasirašė — Lozraitis, Lietuvos Diplomatinijos Šefas.

Lietuvos Min. Londone B. K. Balutis, Atstovas Washingtone J. Kajeckas, Min. Pietų Amerikoje Dr. K. Grauzinis, sveikino ir linkėjo VLIKo sesijai sėkmės, Gen. kons. New Yorke Jonas Budrys sveikino sesiją žodžiu ir konsl. Chicago ie P. Daužvardis laišku.

Sesija pavedė rezoliucijų komisijai surdėguoti padėką už sveikinimus ir solidarumo pareiškimą.

VLIKo sesiją sveikino raštu Latvijos ir Estijos atstovai. Asmeniškai ir latvių delegacijos prie Europos Pavergtų tautų seimo vardu sveikino žodžiu Vilis Masens, kuris yra latvių delegacijos pirmininkas. VLIKo prezidento paprašytas, jis padarė sesijai pranešimą apie kolonialinį klausimą Jungtinėse Tautose ir Pabaltijo Valstybėse. Jo pranešimas buvo ypatingai idomus ir iškėlė Pabaltijo valstybių svarbią reikšmę Sovietų kolonializmui įrodyti. Jis taip pat pareiškė pageidavimą, kad taip sklandžiai besiplėtojusi Pabaltijo valstybių sąjunga, kuri buvo sudaryta šešis metus prieš dvidešimties metų mūsų kraštą, turėtų būti puoselėta egzile, išeikiant dar glaudesnio savitarpio bendradarbiavimo ir artimos Pabaltijo valstybių bendros veiksnų konferencijos.

VLIKo sesija priėmė visą eilę rezoliucijų, kurios galutinai rezoliucijos komisijos bus suredaguotos ir viešai paskelbtos.

Posėdžiams vadovavo pakaitomis Dr. A. Trimakas, J. A. Stiklorius, L. Šmulkštys, Dr. D. Krivickas, Dr. K. Šidlauskas ir inž. B. Galinis. Buvo pagerbti nusipelnę laisvės kovose partizanai ir kiti kovotojai, o taip pat mirusieji ir žuvusieji tose kovose ir laisvės kovų auktuvininkai prel. M. Krupavičius, Prof. J. Kaminskis - Kairys, J. Glemža, J. Vaidotas ir kiti.

Pagrindinius pranešimus apie Vliko veiklą padarė Dr. A. Trimakas, J. Glemža, Dr. Karvelis. Apie tarptautinę padėtį plačiai kalbėjo V. Sidzikauskas, Dr. V. Masens, apie gyventojų kėtimą ir judėjimą Lietuvoje J. Audėnas, apie veiklos metodus H. Blazas. Laisvės kovų dvidešimtmečio proga nutarta paskelbti tam tikrą deklaraciją.

Į naują Vliko vadovybę trejų metų kadencijai perrinkti Dr. A. Trimakas — pirmininku, J. A. Stiklorius — vicep. ir H. Blazas — sekretorium.

Paminklą sudaro 4 dalys. Aikštelė su Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapiu, koptikryžius su Kauno žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo fragmentu, skydai, aukuras. Prie paminklo yra du stiebai ve liavoms.

Paminklo pagrindine dalimi yra koplytkryžius, kurio augš Nukelta į 8-tą psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA
Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.
DOMinic 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Lietuvos laisvės kovų dvidešimmetis

VLIKO PIRMININKO DR. A. TRIMAKO PRANEŠIMAS
LAPKRIČIO 12 DIENOS METINĖJE VLIKO SESIJOJE

„Pavergtųjų tautų laisvės liepsna ir jų išlaisvinimo viltys turi būti nuolat palaikomos ir keliamos“. Taip patarė vakariečiai dr. Charles Malik, buvęs Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos pirmininkas ir Le bano Užsienių reikalų ministras. Tai, ką jis pasakė, yra laisvės pasaulio pareiga pavergtųjų tautų atžvilgiu. Ši pareiga tuo labiau yra privaloma pačių pavergtųjų tautų laisvėje gyvantiems nariams, kurie turi padėti savo tautiečiams svetimųjų jungo nusikratyti.

Turėdamas tai galvoje, VLI Kas darė visa, kas buvo galima mūsų pavergtųjų brolių viltis sustiprinti, kad laisvė, kurią jie taip laukia, tikrai ateis ir kad jie vėl galės laisvai tikėti, kurti, laisvai pasirinkti darbą ir nevaržomai tvarkytis kaip tikrai savoje nepriklausomoje valstybėje. Kremlius, be abejo, tuo metu darė visa, kad juos nu teisinus, nudvasinus ir nužmogintų. Maskva nepaisė jokių mūsų pavergtųjų brolių teisių. Tu rėjome todėl pavergtąją tautą drąsinti nenuleisti rankų, nes anksčiau ar vėliau sovietų prieš pauda, intrigos, kolonialinis iš naudojimas ir persekiojimas baigsis. Šių uždavinių vykdymas, o taip pat pastangos išlaikyti Lietuvos bylą gyvą pareikalavo daugiausia žygių ir laiko.

TARPTAUTINĖ PADĖTIS

Nuolat ir nuostabių greičiu besikeičią tarptautinių valstybių santykių VLIKO darbo ne lengvino. Buvo betgi, kad ir ne Vakarietių sukurtų įvykių, kurie spyrė laisvuosius kraštus su krūsti ir parodyti daugiau ryšio to pavergtųjų, taigi ir Lietuvos, laisvės bylai kelti. Be to, kadangi taika ir laisvė yra nedalios, tai reikalingi žygiai, tai kai laiduoti turėjo būti visų laisvųjų kraštų sutartinai vykdomi. Vieno kurio krašto iniciatyvos tam neužteko. Ne visi tačiau laisvieji kraštai šią tiesę paisė, ne visi jų kreipė dėmesį į pavergtųjų prašymą laisvės. Kaip debatai Jungtinės Tautos se parodė, kaip kraštai kėlė Baltijos kraštų reikalą, tačiau neradami didesnio atgarsio auditorijoje. Belgai dėl šios tiesės nepaisymo yra skaudžiai nukentėję. Jie nepadėjo Kongo žmonių savo laiku siekti laisvės, kaip jie nesirūpino nė mūsų kraštų kova už laisvę. Kongo įvykiai yra savos rūšies pamoka ne vien Belgijai. Visi laisvieji kraštai, jei nori išvengti su krėtimų, chaoso ir visuotinio karo grėsmės, turėtų sielotis ne vien savo, bet ir visų kitų tautų laisvę. Tie kraštai, kurie šią tiesę suprato ir įvertino, palengvino Afrikos tautoms sukurti savo valstybes be kraujo praliejimo. Kitur, kur buvo laikoma si kitokios politikos, tebeviešpatauja suirutė ir vidujiniai vaidai. Maskva, aišku, išnaudoja tuos sunkumus savo subversijoms tikslams. Kremliaus vaidovai visais būdais stengiasi patraukti Kongo ir kitas naujas valstybes savo pusėn. Tuo tikslu Chruščiovas siūlė sutauk

Ką rašo kiti

GOMULKOS IR RAPACKIO NUOMONĖ APIE LIETUVĄ IR LENKIJOS LIETUVIUS

Salomėja Narkeliūnaitė, kai bėdamasi su Lenkijos vadu Gomulka New Yorke, paklausė: „Kokia yra Jūsų nuomone dėl sienų su Lietuva? Ar jas laiko te galutinėmis, tai yra, ar Vilnių ir jo kraštą pripažįstate Lietuvai?“
I tai Gomulka atsakė, kad, sa vaime aišku, Lenkijos dabartinės sienos yra galutinės, tarp tautinėmis sutartimis patvirtintos. Gomulka dar pareiškė, kad ir Lenkijos vakarinės sienos esančios galutinės.
Lenkijos užsienio reikalų mi

WINNIPEG, Man.

WINNIPEGO MIESTAS

neseniai yra atšventęs 75 metų jubilėjinę sukaktį. Manitobos provincija turi 246.512 kv. mylių plotą. Šios provincijos sostinė yra Winnipegas su 220.000 gyventojų, tačiau šiuo metu gyventojų skaičius, kaip pažymi Manitobos provincijoje, taip ir pačiame Winnipege žymiai yra padidėjęs. Si provincija yra skaitoma žemės ūkio kraštu, o Winnipegas miestas — fermerių miestas. Tačiau dabartinis metu miestas labai išaugo, prisitaikė daugybė naujų fabričių, todėl ir darbininkų pareikalavimas yra daug didesnis. Šioje provincijoje lietuvių atstovų yra priskaitoma apie 500.

DAN KURAITIS

sutiko aplankyti mus ir parodyti filmą iš savo kelionės po pasaulį, o ypatingai po kom. Rusiją.

Tam buvo sudarytas k-tas, kurin jėgo K. Beniušis, J. Demareckas, P. Kumpauskas ir K. Strikaitis.
Filmo išvakarėse 7 val. vak. lietuvių klube bendras banketas Dan Kuraitis garbei. Banketą atidarė klubo p-kas K. Strikaitis. Dan Kuraitis supažindina mus su publika. Toliau kalba parapijos klebonas kun. J. Berzaišius. K. Beniušis ir paskutinį žodį taria svečias Dan Kuraitis. Jis pareiškia, kad kad šiandien daug nekalbės, nes ilgesni pasi kalbėjimai numatyti rytojais dienai.
Sekmadienį buvo padaryti vizitai daugeliui vinipegiečių, o vakare 7 val. atvyksta svečias

bylai būtų svarbu, kad Vakariečiai neatidėliodami griežtai reaguotų prieš visus Maskvos kėslus Lietuvos vergijai pratęsti ir atsi statančioms Afrikos tautoms pavergti. Tos tautos neturėtų tap ti sovietiniais satelitais. Tai tikrai nepalengvintų Lietuvos kovos už laisvinimą.

Mūsų žygiams Lietuvos bylai kelti nėra be reikšmės Raudonosios Kinijos sąvyti keliai. Jie verčia Sovietų Sąjungą nusileisti Pekinui ar suartėti su Europa ir leisti visoms jos tautoms laisvai apsispręsti. Pasiekti kimas Maskvai nėra lengvas. Pirmuoju atveju Kremlius netektų primato komunistų pasaulyje. Antruoju — turėtų atsistai kytį pavergtųjų kraštų Rytų Europoje. Tėra tik šios dvi alternatyvos. Maskva daro visa, kad nesutarimus su Pekinu išsiginus. Paskutinėje savo kalboje tuoj po grįžimo iš New Yorko, Chruščiovas, dargi priešta raudamas savo išgarsintai tautos sambūvio politikai, stengė si pritariti Pekinui, tardamas, kad, kol neišnyks kapitalizmas, tol negali būti visuotinės taikos. Vadinasi, karas yra neišvengiamas. Pasitarimai tarp Pekino ir Maskvos eina ir toliau. Primat klausimas pasilika neišspręstas, nors abi pusės yra padariusios tam tikrų nuolaidų, užsitik rindamos veikimo laisvę ideologinėje srityje savuose kraštuose. Tačiau kol nėra galutinai vi si skirtumai išlyginti, pažiūrė skirtumai vėl gali iškilti. Ypa tingai ten, kur Sovietai susiuria su Pekino agentais, kaip pav. Pietų Amerikoje ar Afrikoje naujosios valstybės. Savaim aišku, kad komunistų nesutari mai yra naudingi pavergto sioms tautoms, nepaisant ar tie

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

VII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS TORONTE APYSKAITA

Pajamos:	\$\$
Prie įėjimo į balių	3242.00
Už gėrimus	2436.01
Už bufetą	310.97
Kapuose	530.42
Kapuose už vaisvandenius	20.00
Prie įėjimo į salę	1953.00
Prie įėjimo į Dailės parodą	107.80
Už skelbimus leidnyje	510.00
Viso pajamų	9110.80

Išlaidos:	\$\$
Salės nuoma	450.00
Stalų ir kėdžių nuoma	300.03
Už gėrimus	1677.03
Už maisto produktus ir indus	295.34
Už orkestrą	183.00
Meninės programos dalyviams	350.00
Tautinių šokių šventės išlaidos	1425.95
Gyvieji paveikslai	52.12
Išlaidos išlaidos sąryšyje su menine programa	447.35
Kelionės išlaidos Dr. Bačkiui	93.00
Dailės parodos išlaidos	183.93
Leidinio išlaidos	1051.75
Už skelbimus laikraščiuose ir per radio	300.00
Išlaidos sąryšyje su pamaldomis kapuose	105.00
Už skelbimų rinkimą leidiniui	100.00
Išlaidos smulkios išlaidos	71.91
Viso išlaidų	7086.44
Pelnas	2024.36

Perduota paminklo kapuose statymo fondui..... 425.42
Pasidalinta pusiau su Krašto Valdyba..... 1596.94
Priklausantis Toronto apylinkės pelnas..... 799.47

Apylinkės valdybos paskirstytas sekančiai:	
Šeštadieninės Mokyklos mokiniui už geriausią kūrinių.....	50.00
Gimnazijos mokiniui už geriausią kūrinių.....	75.00
Jaunuoliui už gimnazijos ribų už geriausią kūrinių.....	100.00
Šeštadieninės mokyklos knygynėliui	25.00
Lietuvių namų bibliotekai	75.00
Lietuvių vaikų darželiui	100.00
Toronto Tautinių šokių grupei	100.00
Džiamborės Fondui per Toronto igaliojinį	25.00
Gedimino Janušonio fondui	25.00
Vasario 16 gimnazijai	50.00
Paliko kasoje bendriems kolonijos reikalams	174.47

Visiems prisidėjusiems prie šių Lietuvių dienų ar tai dar bu, ar tai dalyvavimu, kas mus įgalino sukelti tas kuklias sumas bendram mūsų visų tikslui — lietuviybės stiprinimui išeivijoje, Apylinkės Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

KLB Toronto Apylinkės Valdyba.

PADEKOS

Už dovanotą gaublį ir lietuviškas knygas Rosemounto lietuvių šeštadieninės mokyklos reikalams, p. p. D. J. Gražiams nuoširdžiai dėkoja Kultūros Fondo Igaliojinė I. Rimkevičienė, tėvų komitetas, o didžiausia padėka A. Kavaliūnaitės.

I. Rimkevičienė, K. F. I.

Gaublio pirkimui aukavo po 2 dol.: inž. R. Lapinas, p. H. Lapinienė, p. E. Tumėnienė, „Sewcuk“, p. O. Bieliūnaitė. Kadangi gaublį dovanavo, tai aukotojai pinigų paskyrė pro zektoriaus lempos įsigijimui šeštadieninės mokyklų reikalams. Aukos, p. J. Gražio, p. Brikenės ir V. Alseikos, paskirtos Vasario 16-tos gimnazijai

Julija Leleckienė.

SPAUDOS PLATINIMAS

Nuo lapkričio vidurio iki Naujų metų Hamiltone yra sparčiai platinama lietuvių spauda, atnaujinamos prenumeratos, jieš komi nauji skaitytojai. Ir Jūsų bendradarbis jau pradėjo spaudos platinimo vaju. Kl. G.

JUOKDARIAI...

ULDUKIS MELUS IR NESAMONES ULDA

Tikrai verta dėmesio „moralė“ „Tevynės balse“ Uldukis u d apie Zigmą Toliušį, kuris o vės patrauktas okupanto vadi naman „sovietinin teisman“.

Už ką? Už tai, kad mirdamas Dr. Antanas Vainauskas Zigmą Toliušį paskyrė savo tesamento vykdytoju. Pikčiau, kad tas miręs gydytojas (Uldukis tai nutyli), mirdamas nieko ne paskyrė okupacinei valdžiai. Pikčiausia gi, kad visą turtą iš dalino, kaip Uldukis sako „liaudies priešams“, „buržuaziniams nacionalistams“. Uldukis taip gi nutyli, kad vienas tų „liaudies priešų“ okupacinės valdžios jau dvidešimt metų kanki namas... Sibiro katorgoje. Okupantas jam net „amnestijos“ nepritaikė, o štai Dr. A. Vainauskas, nežinodamas to, jam paskyrė keliasdešimt tūkstančių rublių. Suprantama: kaip nukentėjusiam nuo okupacijos ir savo draugui, Z. Toliušiu, kuris taip pat yra Sibiro tremtinys ir kankinys, ir gi paskyrė žymią savo turtą dalį. Okupantą tas įvarė į pasiutimą. O sovietinė teisė ir teisma labai lanks

Nukelta į 3-čią psl.

Mandrupykis.

Lietuvos laisvės kovų dvidešimmetis

VLIKO PIRMININKO DR. A. TRIMAKO PRANEŠIMAS LAPKRIČIO 12 DIENOS METINĖJE VLIKO SESIJOJE

Atkelta iš 2-ro psl.

Tęsdama savo konspiracinę politiką, Sov. S-ga minėjo šiais metais agresijos prieš Lietuvą dvidešimtmetį. Ta proga buvo išleista anglų, prancūzų, skaudų, ispanų, vokiečių ir portugalų kalbomis brošiūrų apie Sovietų pavergtąją Lietuvą. Jo mis buvo siekiama įtikinti pasaulį, kad lietuvių tauta pati, savo laisvu noru prisijungusi prie Sov. S-gos ir dabar džiaugiasi dideliais kultūriniais, ūkiniais ir socialiniais laimėjimais. Tam tarriamam džiaugsmui pareikšti, Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose buvo suorganizuotos didžiulės dainų šventės. Jų gausiausia, kaip Sovietai skelbia, buvusi Vilniuje, kur dalyvavę per 52 tūkst. dainininkų ir šokėjų. Šventę buvę atsiųsti visų sovietinių respublikų atstovai su vice premjeru Suslovu prėšakyje. Iš tikrųjų ne lietuvių tauta reiške toje šventėje savo džiaugsmą, bet Suslovas visai įtikinėjo lietuvius, kaip jie turi būti dėkingi Maskvai už prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Ta pačia proga jis pagrasino apsileidėliams, kurie nerodo noro padėti „Či džiosios Tėvynės“ ekspansijai. Tuo Suslovas patvirtino, kad lietuvių tauta nesijaučia laiminga Sov. okupacijoje ir kad jos žmonės nerodo entuziazmo Sovietams vergauti.

Laisvajame pasaulyje mūsų tautos laisvės kovų dvidešimmetis guvo plačiai atžymėtas visur, kur gyvena daugiau lietuvių. VLIKas tą reikalą išskėlė dar pernai. Vėliau, New York'e įsteigtoji Baltijos valstybių Laisvės Taryba padarė visa, kas galima, kad paskatintų tautiečius kartu su baltiečiais tuo šiamuose minėjimuose reaguoti prieš Sovietų melus ir iš naujo pareikšti mūsų ryžtą kovoti už pavergtosios tautos laisvę iki pergalės. VLIKO žmonės visu bendradarbiavo taip pačioje Taryboje, taip ir atskirose vietovėse tuos minėjimus padaryti ir kšmingus. Tarybos išleisti manifestai įvairiomis kalbomis buvo plačiai paskleisti įvairiose kraštuose.

LIŪDNA PADĖTIS PAVERTAME KRAŠTE

Išgarsintieji Sovietų kvieimai atsilankyti pavergtoje Lietuvoje dvidešimtmečio proga nesulaukė atgarsio. Vos kietas lietuvių iš lasvojo pasaulio buvo nuvykę savųjų pamatyti. Maskvos reikalavimas pasirošyti prašymus Augščiausiai Sovietų Tarybai atleisti iš sovietų

Kadangi pavergtajame krašte leidžiama tik komunistinė literatūra, jie gauda senąsias laisvės laikų spausdintas knygas ai vienu ar kitu kanalu prisiverbiančius ir juos pasiekiančius Eltos biuletenius ar kitus laisvųjų lietuvių leidinius.

VLIKO RADIO PROGRAMOS

Suminėtose sąlygose VLIKO radio programos įgauna ypatingos reikšmės. Jas žmonės klausia, nepaisant stipraus trukdymo. Naujausiomis žiniomis trukdomieji įtaisai veikia ne vien Vilniuje ir Kaune, bet taip pat Šiauliuose ir Raseiniuose. Atsižvelgdami į jaunimo pageidavimą, esame sustiprinę pranešimus juos įdomaujančiais religiniais, kultūriniais, meno, literatūros, mokslo, socialiniais, ūkiniais ir politiniais klausimais. Tam pačiam tikslui pradėjome leisti specialius Eltos biuletenius, kuriuos, kaip minėjau, bandome pamesti į pavergtąjį kraštą.

LAISVOJO PASAULIO INFORMACIJA

Angliškaisiais, vokiškaisiais ir itališkaisiais Eltos biuleteniais informavome ir toliau laisvąjį pasaulį apie tautos vargus ir pa

dėtį krašte. Visų biuletenių dažnumas ir tiražas buvo padidintas. Žymaus pasisekimo susilaukė visi suminėtieji biuleteniai, kurių žiniomis pasinaudojo visai eilė užsienio spaudos organų. Komunistams besiveržiant į Pietų Ameriką, ruošiamės pradėti leisti Eltos biuletenius ispanų kalba. Jų tikslas bus tas pat, o taip pat įspėjimas tų kraštų žmonėms pasipriešinti komunistinei penetracijai. Daromi žygiai patobulinti lietuviškuosius Eltos biuletenius, kurių pagrindinis tikslas yra informuoti lietuviškąją spaudą apie mūsų pavergtųjų brolių vargus ir Vliko veiklą.

Elta ima medžiagą iš komunistų leidžiamos įvairiomis kalbomis spaudos, iš lankiusių pavergtąjį kraštą ar atvykusių į jį iš jo į laisvąjį pasaulį, iš kitų šaltinių ir, žinoma, iš Vilniaus radio stoties monitoringų. Šis šaltinis pateikia žinias nepalyginti greičiau negu spauda, kuriai reikia kelių dienų ligi pasiekia biuletenio leidėjus. Monitoringas padeda taip pat reaguoti oro bangomis ir komunistų skleidžiamas melagingas žinias. Be to, tai yra viena VLIKo veiklos sričių, kuri duoda pajamų ir per 70% išlaidų padengia.

BENDRIEJI LIETUVOS LAISVINIMO ŽYGLAI

Lietuvos laisvinimo reikalais buvo daryta žygių kiekvieną tinkamą progą. Nebuvo praleista nė vieno tarptautinio didži

jų galybių susitikimo Lietuvos bylai priminti. Konferencijų Ženevoje, Paryžiuje ir New York'e dalyviai buvo prašomi Lietuvos reikalą kelti. Tolygiai buvo kreiptasi net kelis kartus į Jungtinių Tautų Saugumo tarybos ir Generalinės asamblėjos narius Lietuvos bylos reikalui. Tais pačiais reikalais buvo laukomasi Washington'e ir, šalia pareikšimų žodžiu, palikti ilgėsni ar trumpesni memorandumai. Telegramomis ir raštu prašytas JAV prezidentas, kitų Vakarų vyriausybių galvos ir užsienio politikos vadovai žygių Lietuvos naudai. Tais pat Lietuvos laisvinimo sumetimais buvo dalyvauta Baltijos valstybių Laisvės Taryboje, PET, tartasi su Lietuvos diplomatais ir bendradarbiauta Lietuvos Laisvės komitete, iš kurio susilaukta visokeriopos paramos. Vykdomos Tarybos pirmininkas p. Glemža ir užsienio reikalų valdytojas dr. Karvelis keletą kartų lankėsi Bonnoje Austrijos, be to, aktyviai pasireiškė įvairiuose tarptautiniuose susirinkimuose Vokietijoje ir kitur Europoje. Laivės kovos dvidešimtmečio proga, Steigiamojo Seimo 10 metų sukakties proga ir specialiais reikalais buvo kreiptasi į visuo

SANTYKIAI SU KITAIŠ VEIKSNIAIS

Santykiai su Altu buvo tradiciškai glaudūs. Šiais metais susilaukta iš jo didesnės paramos negu ankščiau. Visiems stipriai paremus ALTO vėjus, geresni buvo rezultatai ir daugiau surinkta lėšų, kas įgalino ALTą mūsų veiklą stipriai paremti. Pernai, kaip ir ankščiau, VLIKo nariai aktyviai reikėsi PET ir LLK darbuose. Galime pasidžiaugti, kad p. Sidzikauskas buvo išrinktas PET pirmininku, tos organizacijos Septintajai Sesijai vadovauti.

PLB nusipelnė įvertinimo ten, kur jos organizacijos pagrindiniai, teisingai suprasdami savo uždavinius, visokeriopai parėmė VLIKo vedamąjį Lietuvos laisvinimo darbą. Didžiausia, žinoma, VLIKo padėka tenka plačiajai visuomenei, kuri savo gausiomis aukomis ir moraline parama įgauna VLIKą tęsti toliau Lietuvos laisvinimo žygius. Pavergtoji tauta pasiliks aukotojams dėkinga ir jų paramos niekad nepamirš.

ATEITIES DARBAI

Atsižvelgiant į vis labiau stipnėjančius Rytų - Vakarų santykius ir kaskart didėjančią ko

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PASAULIO TINKLININKAI VARŽOSI BRAZILIJOJE

Šiuo metu (nuo lapkričio 1 d.) Rii de Janeiro mieste vyksta pasaulio tinklinio pirmenybių baigminis ratas, kuriame varžosi 10 vyrų ir 6 moterų komandos. Prieš tai, nuo spalio 29 d. kovos vyko pogrupiuose, iš kurių į baigmę pateko po dviejų komandų. Vyrų varžėsi 5 pogrupiuose, o moterų — trijuose. Vyrų grupėje iš viso užsiregistravo dalyvauti 17 valstybių, o moterų — 11, kas yra žymiai mažiau negu buvo laukta.

Šiose pirmenybėse iš Šiaurės Amerikos valstybių dalyvauja ir dvi JAV komandos — vyrų ir moterų. Vyrų amerikiečiai pateko į V-jį pogrupį, moterys į II-jį. Amerikiečiai laimėjo laimės ir pateko į finalą, nes neatvykus Meksikos ir Dominikonų komandoms, joms buvo užskaityti 0:3 pralaimėjimai.

Pas vyrus finalinėje grupėje kovoja: Sov. Sąjunga, JAV, Prancūzija, Japonija, Venezuela, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Lenkija, Brazilija. Moterų grupėje: Čekoslovakija, S. Sąjunga, JAV, Japonija, Lenkija, Brazilija.

Nors tinklinis yra gimęs Amerikoje, tačiau Brazilijoje Amerikos kontinento komandos ne kaip pasirodo. Labai silpnai žaidžia Peru komanda, kuriai nemunai sukorė 3:0 (15:0, 15:0, 15:1). Nė kaip ėjosi ir Paragvajui, kuris rungtynėse prieš Sov. Sąjungą pralaimėjo 0:3 (2:15, 6:15). Pogrupinėse varžybose neblogai pasirodė japonų komandos ir abi pateko į finalą.

Šios pirmenybės jau yra trečiosios iš eilės moterų grupėje ir ketvirtosios — vyrų grupėje. Pirmosios vyrų pirmenybės vyko 1949 m. Čekoslovakijoje, čia žaidė vien tik Europos valstybių komandos. Komandos išsiriavo tokia tvarka: Sov. Sąjunga, Čekoslovakija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir kt.

Tolimesnės pirmenybės buvo Maskvoje 1952 metais. Čia pirmą kartą dėl pasaulio meiserio titulo varžėsi ir moterys. Rungtyniaujančios 8 komandos, moterų pirmą vietą laimėjo Sov. Sąjunga, už jos liko Lenkija, Čekoslovakija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija, Prancūzija, Indija.

Vyrų varžėsi 11 komandų ir čia pergalę pakartojo rusai. Komandos išsiriavo tokia tvarka: Sov. S-ga, Čekoslovakija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija, Prancūzija ir kt.

1956 metais pasaulio pirmenybės buvo susirinkta į Paryžių, kur dalyvavo rekordinis lemandų skaičius: vyrų 24, moterų 17. Čia buvo įrodyta, kad rusai įveikiami, ir jie turėjo patenkinti trečią vietą. Vyrų grupėje pirmą vietą laimėjo Čekoslovakija, antrą — Rumunija, toliau — Sov. S-ga, Lenkija, Bulgarija, Prancūzija ir kt.

Moteryų laimė dar kartą nusiėjo sojo Sov. Sąjungai ir ji vėl ėjo laimėtoja. Po jos ėjo: Rumunija, Lenkija, Čekoslovakija, Bulgarija, kom. Kinija ir kt. Šių metų varžybos Brazilijoje nukelta į 7-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Rimanas

Sirijos Gira yra Liūdo Giros sūnus, gydytojas ir draugas rašytojas. Čia jo jau ne pirmasis romanas. Neseniai jis buvo parašęs romaną apie Argentiją. Dabar ši — apie Vilniaus dabartinį gyvenimą. Pirmoje daly — vieną prastą miesčionišką gyvenimą, kaip bolševikai sako „socialistinis realizmas“, kuris tačiau parodo, kaip dabar gyvena sovietinė miesčionija. Ankščiau davėme A. Jonyno apysaką, kuri vaizdavo kolchozinės miesčionijos ir jos vadovų gyvenimą, o dabar — miesto gyvenimui pažinti.

I

Rugsėjis Lietuvoj visada gražus; tačiau jo pabaiga šiais metais buvo nuostabi.

Taip, tai buvo pats bobų vasaros žydėjimas: skaidrus ir artu nežymiai padūmavęs dangus; saulės spindulių nužertas miestas; oras — nei per karštas ir nei per šaltas, toks vasarą drungnis, lietuviškas; voratinkliai, kuriuos kadaise taip mėgo Maironis...

Kaip tik į vieną tų voratinklių, gražiai besidraikančių be vėjo, įspainiojo Viktorija Barvainienė. Ji braukė sidabrinį siūlą nuo skruosto, o jis prilipo jai prie smilkinio, ir siūlas šoktelėjo į viršų ir priko prie plaukų. Barvainienė pakėlė ranką, lyg norėdama tęsti kovą, tačiau tepatais skrybėlaitė ir kyšančius iš po jos tankius kaštoninius plaukus.

Tas judesys buvo tiek grakštus, kad atkreipė į save praeivių dėmesį; šaligatviu žingsniuoją vyriškiai pritariamai žvilgterėjo į jauną moterį. Tiesa, tuojau pat jų žvilgsniai nuslydo į du mažus vaikučius, į vyrą, laikantį juos už rankų, į katedros varpinę, kurioje laikrodinis kaip tik mušė pirmą valandą, na ir vėl į moterį. Kai kam, gal būtų, net buvo šmėstelėjusi minas: „Nejaugi tai jos vaikai? Juk ji pati tebėra dar vaikas“.

Ir iš tiesų Barvainienei negalėtų skirti tiek metų, kiek buvo įrašyta jos pase. Ji spėjo ištėkti, pagimdyti Barvainiui

mergytę ir berniuką, baigti sunkų medicinos mokslą; ji spėjo, būdama jaunutė mergina, pergyventi baisų karą, per kurį liko našlaitė; ji spėjo net primiršti tą baisų sukrėtimą, kai gestapi ninkai išsivedė jos tėvą, apie kurį tik po karo sužinojo, kad žuvo Štuthof'o koncentracijos stovykloje; ji spėjo pamiršti, kaip tragiškai ir greitai žuvo motina, bombai nutraukus jai abi kojas; ir vis dėlto Viktorija panėsėjo į dvidešimties — dvidešimt dvejų metų moterį, nors buvo visu dešimtmečiu vyresnė.

Tai jinai ir apmąstė, žiūrėdama į žėrinčias, saulės apšviestas Vilniaus katedros kolonas. Kažkonėi tos kolonos įsirėdė jos atminty taip giliai, kad, prisimindama savo praeitį, prisimindavo ir kolonas; ir atvirkščiai, matydama jas, prisimindavo prabėgusias dienas.

Todėl ji net lengvai krūptelėjo, vyrui tarus: — Atsimeni, kaip aš pasipiršau tau šioj aikštėj? Barvainienė nieko neatsakė, tik pritarė galvos linktelėjimu. Vyras tęsė: — Aš visada tai prisimenu, kai čia būnu. Kartais pagalvoju: kodėl gi aš pasipiršau kaip tik čia? Vieta visai netinkama. Jaunimo sode tinkamiaus.

— Tada dar nebuvo Jaunimo sodo. — Na tai kad ir šiame skvere už katedros. Prie Mokslo akademijos.

— O skvere prieš Augščiausiajį teismą? — Ne, Viktorija, ten netinkama vieta. Ten nebent na reikšti apie skrybas. O mes, tur būt, nesiskirsim?

— Mes? Tur būt. Nors visko gali būti. Kuri ten sesio tave įsimylėjusi? — Visos. Argi nežinai, kad mūsų skyriuje beveik nėra vyrų? Visos moterys.

— Mes trukdome judėjimą, — tarė Barvainienė. — Mili cininkas žiūri į mus piktai.

— Tau tik taip atrodo. Žiūrėt tai jis žiūri, bet tik į tave. Ir visai nepiktai.

— Nekalbėk taip, Tomai, aš dar pasikelsiu į puikybę. — Ką tu, mama! Tu visų dorybių šaltinis. Ar ne tiesa, vaikučiai?

Duktė labai rimtai pritarė. Sūnus pasakė: — Nijole, tėtė pavadino mamą „mama“. — Ji juk ir yra mūsų mama, — paaiškino Nijolė.

— Ir tėtės? — Geduti, nebūk kvailas, — supykio Nijolė ir niuktelėjo brolių pašonę.

Taip, tai buvo pats bobų vasaros žydėjimas: imą rauduoti lapai skveruose, įvairiaspalviai ir lengvi moterų apsiaustai, storų mūrų sienos lyg atkeltos iš akvarėlės; saulės spinduliai dažė visą miestą jau ne baltai, o su kažkokių šveinai kaminu atspalviu.

Barvainiai buvo išėję pasivaikščioti, tad nieko nuostabaus, kad jie ir toliau ėjo neskubėdami, kaip ir didžiulis skaičius tokių pat — panašių į juos — sėkmedienių praeivių. Aikštės gale, artėjant prie sodelio su Puškino paminklu, juos stabdė gatvės fotografai. Jie buvo net trys, trijų konkurujančių artejų atstovai; Barvainiai pasirinko tą, kuris darė spalvotas nuotraukas.

— Ar čia tikros spalvotos nuotraukos? — pasiteiravo Barvainis. — Natūraliom spalvom?

— O kaipgi kitaip? Pačios natūraliausios spalvos. Net gamtoj tokių nesurasit. Kiek užsakysit?

— Priklauso nuo to, kaip jums pavyks. Kol kas tik vieną.

— Mums viskas pavyksta. Iš kuprotų darom tiesius, iš ne gražių gražius. O dėl jūsų — tai net ypatingai stengtis nereikia, savaime išeisite gražūs. Pameršau, kiek užsakėt. Šešias nuotraukas?

— Dvi.

— Prašau stoti katedros fone. Iš šono matysis pora medžių, tai dėl žalios spalvos. Derinsis su jūsų apsiaustu. Medžiagą, tur būt komise pirkot? Spalva „elektrik“. Mano žmona puiko panašią, bet blogesnė. Mergyte, žiūrėk taip piktai. Kuo tu vardu? Tur būt, Marytė? Ne! Berniuk, žiūrėk, tuoj iš apyrato išskris paukščiukas. Triuk — ir išskrido. Nematė? Jis greitai skrenda. Čia kvitelis. Čia kvitelis. Ak, tie voratinkliai, net prie pirštų prilipo. Pinigus dabar mokesit?

— Kai atsiimsim.

— Puiku.

— Bet jūs įrašėt šešias nuotraukas.

— Dovanokit, o kiek jūs sakėt?

— Tris.

— Prašau, aš ištaisysiu, bet tai tik kelių rublių skirtumas, — fotografas atrodė įsižeidęs.

Bus daugiau.

K. BARONAS.

25 dienos Europoje

(Kelionės įspūdžiai)

Nuo pat kūdikystės dieną mėgdavau kur nors toliau nueiti, ką nors naujo pamatyti. Viena malonumas priešmokykliniame amžiuje būdavo su tėvu liu kiekvieną sekmadienį nueiti į Vilniaus šv. Mikalojaus ar šv. Jono bažnyčias, Gedimino ar Trijų Kryžių kalnus. Lauk davau sekmadienį, nes žino, kad iš tėvų lūpų ką nors naujo išgirsiu, ką nors naujo savo akimis pamatysiu. O kada 1926 m. pirmą kartą išėdau į traukinį kiek „tolimesnei“ kelionei, (į dėdės vestuves, apie 40 km nuo Vilniaus) išpūdzį papasakojimas draugams truko bent kelias savaites! Vėliau Vilniaus lietuvių „Ryto“ mokykla, Vytauto Didžiojo gimnazija, gerokai praplėtė bendrą akiratį, ne tik mokslo srityje, bet giliau ir brangaus Vilniaus krašto pažinime. Ekskursijos, skautų vasaros stovyklos, kelionės dviračiais ir artimesnius ir tolimesnius Vilniaus miestelius, suteikė progą pažinti arčiau gamtos, skurdų lietuviškąjį Vilniaus krašto kaimą, jo gyventojus, jų vargą. Ir štai vėl tremtis, naujos tautos, valstybės, nauji miestai. Nors ir žiaurus, nors ir nedėkingas ir skaudus buvo to gimtas per Rytprūsių žemę. Vėliau kietijos ir Austrijos miestus, tačiau iš kitos pusės gan idomus, pažinti naujas vietas, kitus žmones. Tiesa, tas viskas vyko

dus darbą, kelias dienas užtraukus jas ilgau, pakankamai laiko susidaro skristi į Europą. Ne gaunu jų vasaros metu, tačiau dėl to nesijaudinu, nes gimęs ir užaugęs Vilniaus mieste, kai ma nelabai mėgstu. Tuo tarpu vasaros metas, nėra labai dkingas miesto gyvenimui, tad ir savo atostogas užrašiau fabriko raštiniėje nuo spalio 16 d. apleidžiant darbovietę jau to mėnesio 13 d. Nelaimingas skaičius — sako daugelis. Juk tai ne kelionė į Torontą ar Montreālį ir tai lėktuvu! Atkerto trumpai — kas žmogui skirta, nuo to ne pabėgsi. Ir juokaudamas dar pridedu — daugiau žmonių mirs, tai ir gimsta lovoje, negu kad lėktuve. Atsisveikinęs su sesutės šeima, nuo Hamiltono Ro yal Connaught viešbučio, dielė limuzinu, kuriame yra ir daugiau keliaujančių į Malto aerodromą, po valandos laiko atsiduriu JAV muitinėje, bagažo patikrinimui. Mat lėktuvas skrenda į New Yorką, iš kur Lufthansos kompanijos lėktuvu, turėsiu pasiekti Frankfurtą. Trumpas formalumas, valandos 30 min. skridimas ir štai didysis New Yorko miestas, nusileidimas jo aerodrome. Nieks ne panaikina, kaip ir kokiomis priemonėmis turiu pasiekti Lufthansos pastatą (New - Yorko aerodrome, kiekviena kompanija — SAS, Alitalia, TCA, BOA ir t. t. turi savo pastatus, prie kurių yra ir tų b-vių lėktuvai). Kiekvienas uniformuotas tarnautojas kur nors skuba, kiekvienas civilis žmogus — kur

KULTŪRINĖ KRONIKA

DR. DEVEIKĖ PARUOŠĖ LIETUVOS STATUTĄ LIETUVIS PASIŽYMEJĖS ALŽYRE

Paryžiaus lietuvių spalio 23 d. buvo susirinkę pasitarti lietuviškais reikalais. Dr. J. Deveikė-Navakienė kalbėjo tema „Tarp praeties ir dabarties“. Iš kėlė svarbesnius Lietuvos istorijos bruožus, priminė seros Lietuvos augstą teisingumą, valstybės smukimo priežastis, kartu išreikšdama viltį, kad Lietuva naujai prisikels. Kaip praneša „Prancūzijos Lietuvių žinios“, mokslininkė dr. Deveikė-Navakienė savo ilgą metų „Lietuvos statuto“ vertimo darbą užbaigė. Dabar statutas išverstas į prancūzų ir lietuvių kalbas. Visas tekstas (vėliavo, komentarų bei įvado su istoriniais paaiškinimais) sudarys ne mažiau 2.500 pusl. E. SOC. GLOBOS DR-JA VEIKIA

Sydneyjaus Liet. moterų soc. globos draugija, nors ir neskaitydama, tačiau, nežiūrint to, vis plečia savo veiklą, labai efektyviai dirbdama tautiečių šalpos reikaluose. 30 min. ryto. Skrendame per tirštą apgyvendintą Beigų, vakarų Vikieta, augstą Kelno katedros bokštą ir 9 val. 30 min. nučių nusileidžiame Frankfurte aerodrome. Čia pasveikina mas esu... lietaus ir ūkanotos rodykles reikia pastatyti 8 val. dienos.

DAIL. VACLOVAS RATAS,

gyvenęs Belmore, Australijoje, kurį laiką dirbo vienoje keramikos dirbtuvėje, darydamas naujus modelius. Antri metai jau dirba, kaip dailininkas - dekoratorius kitoje keramikos įmonėje.

Neseniai jis dalyvavo naujojo Zelandijoje parodoje su kitataučiais, ir vietos australų spauda geriausiai atsiliepė. Be to, prieš porą mėnesių Sydneyje meno galerija nupirko vieną jo darbą.

RAMONA RATAITĖ,

šokusi koncertuose, televizijoje, pasirinko grynai klasikinio baleto sceną ir pasirašė sutartį Loro vanskų Ballet kompanijai — teatre, kur iki šiol šoko, gastro luodama po visą Australiją ir naująją Zelandiją. Yra planuojamos gatstolės į Ameriką.

● S. Kairio atsiminimų antrasis tomas yra numatomas dar šiais metais išleisti.

JOHANN WOLFGANG GOETHE

FAUSTAS

(Vertė Aleksys Churginas)

*) Johann Wolfgang Goethe, Aleksys Churginas rašo — Johannes Wolfgang Getė, didžiau sis savo meto poetas, vienas žymiausių vokiečių klasikų, buvo gimęs 1749. VIII. 28 Frankfurte prie Maino, mirė 1832. III. 22 Weimare; studijavo teisę Leipzige, Strasburge, bet daugiausia skyrė laiko ir studijų literatūrai, teatrui, menui. Goethe laikomas vienu iš labiausiai dvasios untais apdovanotų kada nors gyvenusių žmonių. Jo kūryba kaip tikta prasiveržė gaivalingąja lyrika „Fauste“, kurio vertimas čia ir duodamas. „Faustas“ yra tas kūrinys, kuris naudojamas operoms (Gounod, Boito), filmams ir rašytojų pavyzdžiu savo kūrybai. „Faustas“ gerai išvers ti nelengva, bet, atrodo, A. Churgino vertimas yra neblogas, nors ir nepilnų tam laikui ir žvilgesiui, kuriuo pasižymi originalas.

NL red.

DEDIKACIJA

Jūs vėl čionai, pažįstami šešėliai,
Kurie seniau viliojote mane.
Ar suturėsiu jus dar valandėlę?
O gal pasivaidenot tik sapne?
Iš praeties miglotos prisikėlę,
Mane ar bepaguosit? Nežinia...
Krūtinė dega vėl geismai užgęsę.
Jaunystės burtai audrina man dvasią.

Jūs priminėte ne vieną mielą veidą
Ir svajonės prabėgusių dienų,
Lyg tolimą senos legendos aidą
Aš savo meilę pirmąjį menu.
Bet mano skausmo niekas neišsklaido,
Ir, nujautimų slegiamas liūdnu,
Dairaus aplink... Ir veltui įieško akys
Brangių draugų, kurių esu netekęs.

Jie daug dar iš manęs dainų tikėjos
Laimingos mūsų sandoros laikais.
Bet jų būrys meilingas — praretėjęs,
Manęs jie nebesveikins, kaip kadais,
Nebeateis bičiulis įkvėpėjas...
Ir aš nesidžiaugsiu minios balsais,
Nes tie, kur mėgo taip manęs klausyti,
Jau mirę — ar pasaulį išblaškyti.

Ir į slaptinę dvasių viešpatiją
Plasnoja siela, ilgesio pilna.
Tartum Eolo arfa — vėl atgijo
Vos girdima lyg atdūsis daina;
Kancias ir gėlę ašaros nuvijo,
Rūsti širdis romumo kupina...
Gyvi vaizdai — lyg ūkanų paskendę.
O tai, kas praity, regu kaip šandien.

PROLOGAS TEATRE

Direktorius, poetas dramaturgas, komikas

DIREKTORIUS

Jūs man padėdavot mielai,
Seni bičiuliai išbandyti?
Ką judu galit pasakyti?
Kaip klosis mūsų reikalai?
Svarbiausia rūpi man — įtikti miniai,
Juk mes tik ir gyvename iš jos.
Jau žemėn įkalti stulpai egliniai.
Scena baigta. Vietelės ner tuščios.
Ausis pastatę irakis išplėtę,
Jie sėdi, lyg stebuklų laukdami.
Aš puikiai mokiu publiką žavėti,
Bet man širdis truputį nerami...

Mat, nors tiem ponam gero skonio stinga,
Jie baisiai apsisikaitę! Šiuo metu
Reik duoti pjesę — naują ir prasmingą,
Kurį žiūrėt nebūtų nuobodu.
Užvis gražiausias daiktas — spūstis!
Smagu, kai nekantraujanti minia
Prie mūsų balagano ima grūstis,
Kovodama pečiais ir krūtine.
O žmonės plūsta, plūsta vis kaip jūra,
Nors dar šviesu, nėra nė ketvirtos...
Lyg bado metais prie kepyklos durų,
Galvotrukčiais jie veržiasi prie kasos.
Štai koks galingas tu esi, poete!
Tave kaip draugą aš nielidžiu padėsi.

POETAS

O, nekalbėk man apie margą minią —
Jinai visus atbukina jausmus
Ir į verpetą sriauto begalinio
Tarytum skiedrą pasigauna mus...
Svajojau aš apie dangaus melynę,
Apie tylius poezijos džiaugsmus,
Apie dausų palaimintą kampelį,
Kur meilė dyvina žydėti gali.
Ak, kaip dažnai neišsakytą mintį,
Kuri vos gimė sielos gelmėje,
Mes skubame pasauliui išpažinti
Ir žudome jos žavesį, deją.
Poetas turi žodį subrandinti,
Nešioti jį daug metų savyje!
Kas auksu žiba, ryt pavirs į nieką.
O tikras menas amžiams pasilieka.

KOMIKAS

Mane iš proto varo šitos kalbos.
Kam sukti galvą kas po amžių bus?
Šiandieną juoko ilgisi žmogus
Ir laukia mūsų, juokdario, pagalbos.
Mes esame pasaulio šio druska,
Nes mokam taikliai pasakyti kai ką.
Jei dėmesį žiūrovų užkariausi,
Dėl menkniekių jie purkštauti nedrįs.
Gausingas publikos būrys
Pasisekimą lemia tau tikriausia.
Drąsiau į darbą protą įkinkyk,
Daugiau karštų jausmų įlieki,
Fantazijos perliukų pabarstyk
Ir su žaismingu sąmoju — į priekį!

DIREKTORIUS

Kas rūpi žmogui? Paganyt akis.
Tad veiksmui, veiksmui valią turit duoti!
Jeigu pavergsit publikos vaizduotę,
Žiopių minia iš karto pasakys,
Kad ją spektaklis sužavėjo.
Ir, aišku, palinkės jums gero vėjo.
Iveikti masę gauim tik mase!
Kas duoklę atiduos kiekvieno skoniui,
Tas vietą ras žiūrovų širdyse,
Kurie praleido vakarą maloniai.
Kad patiekalas masintų visus,
Jį pridėkit visko po truputį:
Vaidinimas, man regis, turi būti
Lyg šūpinys — ir lengvas, ir skausus:
Nebeapžiojus karnio, salė niurna
Ir dalimis ji deda sau į burną.

POETAS

Kaip galit jūs gėrėtis tuo šlamštu
Ir niekint meną tikrojo kūrėjo?
Rašėvui kliedesiai, kurių klausyt šlykštu,
Pas jus į madą, kaip matyt, įėjo!

DIREKTORIUS

Šio priekaišto nė kiek aš nebijau
Kas nori darbą padaryt geriau,

Tas jokio triūso imtis nesigėdi.
Kieno suole tu sėdi, to ir giesmę giedi!
Kam, kokiai publikai, jūs rašote? Vieni
Ateina į spektaklį tuoj po vaišių,
Kiti — be ūpo, rūškani,
Treti — nuo laikraščio melų apkvaišę
(Jie būtent — mūsų prieštari mirtini!).
Smalsumas tuščias lyg į maskaradą
Visus tuos muikus į teatrą veda.
Kiek damų prašmatnių susirenka čionai
Ir rodo savo grožį dovanai!..
Poete, nusileiskit nuo Parnaso,
Pažvelkite į žemę iš arti!
Žiūrovai šandien — gan šalti
Ir nelabai tejaucia mostų drąsų.
Tas bėga po vaidinimo kortuot,
Anas su meiluže per naktį užia...
Tad kam gi jums taip baisiai prakaituot
Neverta mūsų varginti, drauguži!
Jūs imkit kas pakliuvo į rankas
Ir nieko nenumeskite į šalį;
Svarbu kuo nors, kaip nors apgauti salę.
Apstulbint ją... Bet jums yra kažkas.
Gal būt, staiga užėjo įkvėpimas?

POETAS

Eik sau kitur pasijieškok vergų!
Garbingą dainiaus vardą pats likimas
Yra man dovanojęs — ir vargu
Ar tau pavyks išniekinti jo didybę.
Kas duoda mums tiek nuostabių jėgų
Ir žodžio neapsakomą galybę?
Argi ne ta harmonija slapta,
Kurios dėka širdis poeto
Aplėbia šį pasaulį? Kai iš lėto
Ratelį suka motina gamta
Ir amžių giją verpia begalinę,
Kai šaižūs, variantys balsai
Gyvų būtybių knibždelyne
Aplinkui aidai pratisai, —
Kas nuolat švelnina tą muziką jų klaikią?
Kas darniai jungia padrikus garsus
Ir jiems akordų skambesį suteikia?
Kas girdi sielų virpesius visus?
Kas aistrų viesulų pakilt įsako?
Palydi saulę ilgesiu tyliu?
Kas puokštėmis pavasario gėlių
Nubarsto mylimosios taką?
Kas puošia lauro žalio šakelę
Kiekvieno nemirtingo žygio šlovę?
Kas augoja Olimpa kaip šventovė?
Poeto visžmogiška galia!

KOMIKAS

Į darbą tad paleis, it galią šitą
Ir elkitės kaip meilės reikaluos.
Jis ir jinai... Pamato vienas kitą...
Sueina, šnekasi... Akimirka tylos...
O paskum viskas plaukia jau savaime.
Jie dūsauja. Kovoja. Džiaugias laime.
Po atšalimo — vėl jausmų audra...
Žodžių, romanų gatavas yra.
Šit kokio peno žmonės reikalauja!
Gyvenimą jų semkit pilna sauja:
Mat, nors jis duotas kiekvienam,
Bet žinomas, deja, ne daugel kam;
Kur jūs tik grybtelėsit, meldžiamasis,
Visur šis tas naudingo rasis!
Pradžioj papūskite miglų,
Paskiau — žiupsnelį plepalų,
Mažiau tiesos, daugiau apgaulės, —
Ir štai tas gėralas, kurį pagirs pasaulis!
Po to gražiausias žiedas mūsų jaunimo
Ateis ir jūsų kūrinio klausys
Tarytum kokio švento apreiškimo,
Vienam aptemdys veidą liūdesys,

Kitam svajingai virptelės blakstienos...
Taip jie sėdės apkvaitę — ir kiekvienas
Poeto žodyje girdės
Tai, ką jis jaučia gilumoje širdies,
Senus vilkus sujaudinti sunkoka.
O ko jausnikui reik? Tik mostų ir spalvų:
Jam viskas kelia gaudulį ar juoką,
Jam viskas nauja, miela ir žavu!

POETAS

O, padaryk, kad grįžtų laikas,
Kai aš tiek naujo dar mačiau,
Kai džiugėsio dainas lyg vaikas
Aš dainavau kasdien skardžiai;
Kai žemė jauną grožį savo
Dar gaubė ūkanų šydu,
Kada stebuklą pranašavo
Man pumpurai pirmų žiedų.
Tuomet pasaulio šio gėrybės
Visai nemasino manęs:
Tuomet aš troškau vien teisybės
Ir audčiau aukso svajones,
Grazink man jėgą įkvėpimo
Ir neapykantos gilios,
Grazinki meilės man troškimą,
Grazink jaunystę atgalios!

KOMIKAS

Jaunystė reikalinga, mielas drauge,
Tada nebent, kai tu kovon skubi
Arba kada gražuolė smaugia
Tave aistringame glėby;
Kada uždusęs lenktyniauji
Ir pergalen veržiesi tu,
Kada ūži ir girtuikliauji
Ir šoki keletą naktų.
Bet kas prakalbinti moka lyrą?
Kas moka jautriai virpinti ją
Ir jos akordais džiaugsmą tyrą
Valdingai žadinti širdyje?
Čionai vien žilagalviai laurus skina —
Ir apie juos mes nešnekam blogai.
Kodėl tiktai senius vaikais vadina?
Mes visą amžių esame vaikai!

DIREKTORIUS

Komplimentus užtenka žerti,
Gana beprasmiškų kalbų!
Aš apie jūsų tikrą vertę
Norėčiau spręsti iš darbų.
Kam aušint burną? Įkvėpimo
Juk dainiui niekas neatnės;
Tegu nagan jis muzą ima,
Ir už taiti jį gerbiu aš.
Mums reikia gėrimo stiproko,
Kurį poetai virti moka...
Sakykit, ko gi delsiat jūs?
Diena praėjo — ir negrįžta.
Daugiau tad užmojo ir ryžto,
Kelius bandykit vis naujus,
Kad nė minutė neatlyžtų
Ta jus pagavusi aistra.
Ko mūsų scenoj tik nėra!
Kiekvienas rodo tai, ką žino...
Jūs nestokosit nieko: štai
Visokių įtaisų, mašinų
Ir dekoracijų šimtai;
Čia mėnuo, saulė ir žvaigždynai,
Uoloti skardžiai ir kalnynai,
Vanduo, ugnis... O kiek žvėrių!
Ir aibės paukščių įvairių.
Jūs galit sutalpinti po šituo stogu
Pasaulį, kur gyvenam šandien mes,
Ir iš dausų ramiai nuvesti žmogų
Tiesiog į pragaro gelmes!
Bus daugiau.

Vic Stropus White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station

Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.

Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą —
reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.

Viktoras Stropus

Teofilus Subačius

9000 Pie IX Blvd.

RA 1-2347

Mosklo - Technikos naujienos

AR GALIMA SKAITYTI MINTIS?

Jau nuo žilos senovės yra užsilikusi pažiūra, kad tam tikrais atvejais (didelės nelaimės, arba stiprios meilės, mirties ar ladarių-okultistų) suvažiuojamas, vežais ir panašiai) vieno žmogaus mintys, jausmai gali betarpiškai, vien tiktaisi psichiniu būdu, persiduoti kitam žmogui, nors ir labai toli gyvenančiai.

Visais laikais atsiradavo žmonių, kurie pasiskelbė savo sugebą kitų žmonių mintis skaityti ir savąsias kitiems perduoti. Yra ir tokių žmonių, kurie d. deliuose specialiai sušauktuose susirinkimuose rodo įvairius bandymus, kaip perduodamos ir sugaunamos mintys be jokio aparato, o vien tiktaisi dvasiniu būdu, nekalbant jau apie tuos minčių spėjikus, kurie nuspeja mintis, tiktaisi laikydami už rankos tos asmenį, kurio mintį jis nori sužinoti, kai jis labai įtempia tai apie tai galvoja.

Minčių perdavimas nuo XIX a. vadinamas telepatija (graikų kalba „tele“ — „toli“, „pa“ — „jausti“), o tai lietuviškai reiškia toli esančių įvykių, minčių nujautimą, nuspėjimą. Yra ir daugiau sukurta panašių pavadinimų, pav. „leidija“ (graikų kalba „leidein“ — „matyti“), o tai reiškia toli esančių, paprastam regėjimui nepasiekiamų įvykių, daiktų regėjimą (aiškiaregystės gabumas). Yra prirašyta nemaža vadovelių, kaip išmokyti perduoti ir sugauti mintis. Tačiau iš jų niekas negali išmokyti perduoti minčių.

Nuo 1882 m. Anglijoje veikia „Psichinių tyrimų draugija“, kuri iš viso pasaulio renka ir registruoja įvairius „stebukalingus“ reiškinius, jų tarpe ir telepatijos „faktus“ (vėliau panašių draugijų atsirado ir kitose valstybėse, pvz., Prancūzijoje, Amerikoje ir kt.).

1921 m. rugsejo mėnesį Vokietijoje, Kaselio mieste, įvyko garsus telepatų (ir kitų stebukaladarių-okultistų) suvažiuojimas, kur tuo metu buvo viešai rodomi įvairūs telepatijos eksperimentai.

Fiziologijos ir psichologijos mokslai nežino nė vieno mokslo linijai metodu nustatyto minčių perdavimo psichiniu būdu fakto. Todėl fiziologijos, psichologijos, logikos vadovėliuose nerasime telepatijos „faktų“ aprašinėjimų.

Jei kam pavyksta kas nors išpėti, tai tatau dar nereiškia stebuklo. Pavyzdžiui, neretai galima nuspėti kitos dienos orą. Nuolat galvojant apie savo artimuosius, taip pat galima kartais kai ką apie juos išstinkančius įvykius nuspėti visai be jokio stebuklo, be jokios telepatijos, teįvykstant atsitiktinai sutapimui.

1837 m. Paryžiaus medicinos mokslo akademija paskyrė 3000 frankų premiją tam žmogui, kuris parodys telepatijos reiškinį. Šios premijos niekas nesugebėjo gauti. 1857 m. prof. Fentonas iš Bostono paskyrė 500 dol. premiją už telepatijos ar kitokio antgamtinio reiškinio parodymą. Šitai premijai gauti pasisūlė keturiolika garsių pretendentų, bet komisija iš keturių profesorių paskelbė, kad šie pretendentai teparodę apgaule.

Įvairių parapsichologų (antgamtinų psichinių reiškinų — spiritizmo, okulizmo, aiškiaregystės ir kt. „tyrinėtojų“) yra skleidžiama klaidinga pažiūra, kad telepatijos reiškiniai esą pagrindžiami moderniosios fizikos — mokslo apie elektrofiziologinius galvos smegenų reiškinius. Šis mokslas ištikimųjų neturi nieko bendro su psiaudo

Dėmesio! Dėmesio!

MANO KRAUTUVĖJE

3997 St. Lawrence Blvd.
tel. Victor 2 - 5319

Kaufman's Woollens & Textiles

PARDUODAME URMO KAINOMIS geriausias anglis

kas medžiagas vyrišk. ir moterišk. kostiumams ir paltams

SPECIALIAI

SIUNTINIAMS LIETUVON

tomis pačiomis kainomis, kaip mūsų urmo sandėlyje

KATEX WOOLLENS & TEXTILE CO.

Kalbame lietuviškai

Mūsų šūkis yra:

- 1) malonus patarnavimas, 2) geros medžiagos, 3) geros kainos.

Taip pat urmo kainomis priimame užsakymus ir parduodame gatavus vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus iš mūsų įmonių

OSMODE CLOTHING & HAND-MAID TAILORING

Pas mus taip pat urmo kainomis gausite vyriškus moteriškus ir vaikiškus baltinius ir visokias kitas medžiagas.

Kviečiame įsitikinti, kad čia perkant sutaupysite.

Savininkas Ch. Kaufmanas,

buvusio Audinių fabriko Liteks Kaune, Gedimino gt. 5, vedėjas per 20 metų.

mokslu telepatija, kurios pasekėjų raštuose yra aprašinėjama įvairių nesąmonių, pvz., kad vienos minties jėga galima su daužyti toli esantį stiklą, kad galima mintimis prašvesti stiklo sienas ir tuo būdu regėti, kas už jų dedasi. Kanados katalistas Aleksanderis giriasi, kad jis nimitimis sugebą išsklaidyti debesis.

Dar 1912 m. Rusijoje P. Vladimirovas, o 1925 m. Vokietijoje Bergris pirmieji įrengė gistrovo elektrinių potencialų svyravimus, išsineinančius iš žmogaus galvos smegenų. Labai didelio jautrumo aparatas šios elektrinės srovės, išvestos iš smegenų ir daugybę kartų stiprintos, tampa pajėgios į dinti veidrodėlį, katodinius spindulius vamzdeliuose ir kt. Šias vadinamąsias biosroves galima nufotografuoti fotoplokštėse. Dabar pastebėta, kad mūsų sukaupias galvojimas atsiliepia į smegenų biosrovių svyravimus, ir tai net galima registruoti. Ne seniai paskelbta, kad įtemptas galvojimas, pvz., „aš paleidžiu motorą“, atsiliepia biosrovių veikloje, tam tikrais įtaisais įsustiprinamas ir paskui pritaikomas tam tikriems automatams paleisti.

Galvos smegenų biosrovės ir jų taikymas praktikoje nieko bendro neturi su telepatija. Bet kaip suprasti, kad yra mokslininkų, kurie savo „eksperimentais“ darbais įrodinėja telepatijos „faktų“ buvimą? Tai, pavyzdžiui, Varšuvos psichiatras prof. N. Krainskis (kurį laiką dirbęs N. Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje), garsusis Šveicarijos psichiatras prof. A. Forelis (abu jau mirę) ir kt. Prof. N. Kramskiai, prof. A. Foreliui ir kt. nebuvo žinomas ypatingas fiziologinis reiškinys, kuris fiziologijos moksle

vadinamas ideomotoriniu aktu, nors jis fiziologų buvo pastebėtas dar prieš N. Krainskio ir A. Forelio telepatijos „faktų“ išdėjimus.

Kas yra ideomotorinis akto? Graikų kalbos žodis „idea“ reiškia „mintį“, o lotynų kalbos žodis „motor“ reiškia „judesio sukėlimą“. Fiziologijos ir psichologijos moksluose ideomotoriniu veiksmu vadinamas nesąmoningas raumenų trūkčiojimas, kai sukaupiai galvoja apie judesį. Pirmasis tokių reiškinį pastebėjo amerikietis Brocas, kuris 1874 m. New York'e viešai pirmasis parodė minčių spėjimo seansus, kurių garas nuaidėjo visame pasaulyje. Jis nuspėdavo, kurį žmogų surasti didžiulėje žiuruvų salėje, kad reikia iš kišenės išimti pinigėlių ir į kiti žmogaus kišene, surasti knygoje reikiamą puslapį, nupiešti kurį nors daiktą ir kt. Brounas negalėdavo minčių nuspėti, jei nelaikydavo už rankos to asmens, kurio mintis norėdavo skaityti.

Brouno sugebėjimus nuspėti mintis pradėjo tyrinėti įvairūs mokslininkai. Pvz., Rusijoje garsusis fiziologas I. Sečenovas ir neuropatologas - psichiatras akad. V. Bachterevas su savo mokinių gydytoju Spirtovu. Prof. I. Sečenovas pagamino net ideomotorinius judesius registruojantį prietaisą.

Kad yra ideomotoriniai judesiai, parodo toks bandymas. Priešamas ant siūlo koks nors sunkus daiktelis. Laikant siūlą iš tiesus ranką, reikia sukaupiai galvoti, kad ant siūlo pririštas daiktelis pradeda svyruoti, pavyzdžiui, iš dešinės į kairę, pušyn ir atgal arba ratu. Netrukus daiktelis ir pradeda siūbuoti norima kryptimi. Siūlą genaušia paimti maždaug 30 cm ilgio.

Quincaillerie Jacob Hardware

REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

Čia pasireiškia fiziologinis aktas: kai mes galvojame apie ką nors, tada mes nesąmoningai šį judesį atliekame, jo nepastebėdami, mat galvoje me dalyvaujančios smegenų ląstelės glaudžiai susijusios su raumenų judesius sukeliančios smegenų ląstelėmis.

Tarybų Sąjungoje geriausias mintis spėja Volfas Mesingas, kuris savo sugebėjimus demonstruoja viešuose susirinkimuose. Pvz., jam užduodamas uždavinys surasti susirinkime žmogų, apie kurį jis nieko nežino. Tačiau V. Mesingas liepia jam užrišti akis ir paima už rankos uždavinį uždavusį žmogų. V. Mesingas lengvai suranda reikiamą žmogų. Tokiu pat būdu V. Mesingas suranda paslėptą daiktą, atverčia knygoje reikiamą puslapį, nuspėja, kuriam žiūrovui reikia nuimti kaklaraištį, ištraukti laikrodį ir pan.

Partneris, paėmęs už rankos V. Mesingą ir sukaupiai galvodamas, nesąmoningai, to visai nežinodamas, savo rankos ideomotoriniais virpesiais išduoda savo mintį, nesąmoningai nuveda į reikiamą vietą, nesąmoningai savo rankos trukčiojimu parodo, kur surasti norimą daiktą.

V. Mesingas yra labai gerai išsiteniravęs išsifruoti raumenų virpesių kalbą. Bet V. Mesingas tegali nuspėti tas mintis, kurios susijusios su raumenų judesiais — rasti salėje žmogų, paslėptą daiktą, laikraštįje surasti tam tikrą žodį, ant popieriaus išpiešti kurią nors figūrą. Tačiau jis jokių būdu negali nusėsti minčių, kurios nėra susijusios su judesiais, pvz., „saule šviečia“, „kilnus žmogus“ ir kt., nes tokios mintys neturi ideomotorinių aktų. Tokių minčių spėjimų yra daug, tik jų sugebėjimai nevienodi. Mat, rasti savotišką kalbą raumenimis, yra labiau išsiteniravęs sugautas sugeba nuspėti sudėtingesnes mintis. Esti tokių spėjimų, kurie skaito mintis, nepaėmę už rankos. Spėjikas tada naudąja si nesąmoningais akių, veido raumenų, lūpų, rankų, kojų, kojų judesiais.

Ideomotorinio akto fiziologinį mechanizmą geriausiai išaiškino akad. I. Pavlovas, remdamasis savo atradimais augšto sios nervinės veiklos srityje. Akad. I. Pavlovas įrodė, kad augštosios nervinės veiklos reiškiniai, kurie susiję su mintimis, sukelia, nedalyvaujant mūsų sąmonei, raumenų judesius, pagal kuriuos galima skaityti mintis.

Nežinantieji apie ideomotori

LIETUVOS GELEŽINKE LIECIAI — GERIAUSI SOVIETIJOJE

Lietuvos geležinkeliečiai laimėjo Sovietų Sąjungos pereinamąją raudonąją vėliavą ir pirmą piniginę premiją už sėkmingą lenktyniavimą. Lietuvos Geležinkelių valdybos viršininkas jau kelintus metus yra G. Zemaitytis (anksčiau buvo rusas).

VĖL BIRŠTONO ELEKTRINĖS KLAUSIMAS

Valstybiniame moksliniame technikos kabinete vėl buvo svarstomas Nemuno pužtvėnkimo ties Birštonu ir Alvydžių klausimas, statant ties Birštonu naują elektrinę, kurios pajėgumas būtų beveik 7 kartus didesnis, negu Kauno hidroelektrinės. E.

STATO VALSTYBINĖ ŠILUMINĖ ELEKTRINĖ

Vilniaus radio pranešimu statomoji šiluminė elektrinė (tarp Kauno ir Vilniaus) turėsianti 300.000 kilovatų galingumo turbogeneratorius ir jos galingumas, viršys 12 kartų hidroelektrinę prie Kaučo. Prie elektrinės statoma gyvenvietė, kuri turėsianti 5.000 gyventojų. Ši statyba šiuo metu dirba apie tūkstantis statybininkų. Elektrinė bus įjungta į bendrą Patarijo energetikos tinklą, kuris iš vienos pusės sieks Latviją, Estiją, Leningradą ir Gudiją, iš kitos Karaliaučius.

STANDARTINIAI NAMAI

Lietuvos spaudoje tilpo skelbimai, kad parduodami trijų kambarių su virtuve ir veranda namai (karkasinės konstrukcijos) po 10.500 rublių. Gyvena masis plotas 37,1 kv. m., naudingas plotas 51,4 kv. m. Veranda 12 kv. m. Visos medžiagos, sudarančios kompleksą, (siferis, cementas, klinkiai, stiklas, sausas gipso tirkas ir minerali pildoma kaina. Naujoji kaina nustatyta nuo spalio 15 d. E.

nių aktų buvimą mano, kad minčių spėjikai turį telepatinius gabumus. Tam tikri hipnotizuotojai įrodinėja, kad hipnozės būsenoje kai kurie žmonės parodę telepatinius „sugebėjimus“. O ištikimųjų yra tik tai, kad kai kurie asmerys, būdami hipnozės būklėje, gali geriau sugauti ideomotorinius aktus. Ideomotoriniai judesiai pasi reiškia įvairių stiprių jausmų būsenoje, net ir nesilaikant raumenų judesius. Mūsų nesąmoningoji smaka, kūno judesiai dažnai išduoda mūsų mintis, jausmus. (M. G.).

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.

Tel.: DO 6-3884.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

76/9 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Fen-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montreal: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd E. Griganičiūtė RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

Sta NudE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

TORONTO

LIETUVIAI SIMCOE PAEZERY

Pasibaigus vasaros sezonui, daugelis vasarviečių beveik visai ištuštėjo. Tačiau vasariškas gyvenimas prie Simcoe ežero tęsiasi ilgiau, o savaitgaliais per apskritus metus čia netrūksta lankytojų. Simcoe ežeras torontiešiams yra tik apie 40 mylių atstume. Todėl gražiomis dienomis ypač čia atvyksta įvairių svečių: žuvautojų, medžiotojų, sportininkų ir šiaip gamtos mylėtojų. Mestiečiams Simcoe ežero pakrantės suteikia malonumą. Tuo labiau lietuviams čia yra malonu, nes daugelis įvairių verslovių randasi lietuvių rankose. Didžiosios taip vadinamos lodžės, kaip „Clarlin Lodge“; „Royal Simcoe Hotel“; „Mercury Lodge“ yra lietuvių nuosavybė. Prie Simcoe ežero ypač Keswicko apylinkė lietuvių turi įvairius susidomėjimus: motelius, hotelius, gražiausias bei didžiausias sales; valgyklas, krautuves, laivų bei būdelių (žuvauti ant ledo) nuomavimo bižnesus, gamtinio stoties ir d. k. Daugiausia čia yra susisipieję anksčiau kaimo atvykę lietuvių. Dabar prisitaikę apie 100 lietuvių vilų.

Daugelis vėliau atvykę lietuvių irgi perka sklypus ir statosi naujas vilas. Dr. Kaškelis, inž. Preikšaičio padarytojas, sarvietė su „Nida“, „Rūta“, „Rožiu“ ir „Tulpių“ gatvėmis, vien tik šią vasarą parduota per 40 sklypų. Piktšilingiai (Toronto turistai) galanterijos krautuvių pirmieji toje vasarvietėje pasistatė didelę ir puikią vilą. Iš kitų didesnių vilų paminėtina dr. Valatkos, dr. Yčo, daktaro ir brokerio Morkių; Statulevičiaus; kun. Kostizeno; Lūtmerio; Linartų ir d. k. Šmigelis prie Sutton baigia statyti modernų motelių ir gamtinio stotį. Kitas, Barzdaičių motelis jau kelinti metai kaip gerai verčiasi. Iš kur tik beavyktų lietuvių, per apskritus metus toje apylinkėje, prie Simcoe ežero (Keswicko) gali rasti lietuvių tarpe rasti prieinamus, visokiąsias patogumus ir malonias praleisti savųjų tarpe laikas. Tos apylinkės lietuvių verslininkai rengiasi sudaryti prie angliškų Prekybos Rmų lietuvių sekciją ir ateityje daugiau išeiti viešumon suderintom jėgom, kad pritrauktų daugiau svečių. J. K.

Neseniai įvykusioje antroje pasaulio anestesioologų konferencijoje dalyvavo ir Le-Thi-Thuan, nursė anestetikė iš Vietnamo, kur dėl medicinos personalo stokos nursės tenka ir šis darbas dirbti. Miss Thuan čia yra matoma tyrinėjant širdies ir plaučių aparatą, kuris naudojamas prie širdies operacijų. (CS).

STUDENTAI: Gyvenimas ir Velkla

STUDENTŲ IR „SVIESOS“ POBŪVIS

Kasmet Sydnėjaus lietuvių studentai ir „Sviesos“ sambūris su rengia boheminį vakarą. Šiais metais šio pobūdžio vakaras buvo rengtas Anthony Doherty salėje ir pavadintas „Vakaras pas Beatnikus“.

fornijos lietuviams. Į premjerą atsilankė filmų autorius Alg. Gustaitis ir Pranas Lubinas bei Bronys Raila, dalinai įkalbėję vieną tu filmų. „Tremties mokykla“ paliko blankų įspūdį. „Lietuva — Europos nugalėtoja“ yra didelės reikšmės filmas.

● Čikagoje ruošiamasi išleisti lietuviški kalėdiniai atvirukai su Karaliaučiumi.

● Kan. Mykolas Vaitkus uoliai dirba prie savo atsiminimų, juos ruošdamas spaudai.

● Dr. M. Anyšas ruošia spaudai rinkinį „Žymios lietuvių mokytojų padavimuose ir istorijoje“.

● Danielius Štarka Vokietijoje baigė augštasias muzikos teorijos studijas.

● Muz. Juozas Bertulis, vieton pasitraukusio muz. A. Nako, pakviestas eiti sekretoriaus pareigas Čikagos Menininkų klubo valdyboje.

Vakaras praėjęs su pasisekimu, jame dalyvavę ne tik gražūs būrys studentų ir šviesiečių, bet apšėdai atsilankę ir jų svečių. Ypatingai jame buvo daug matyti lietuviškojo jaunimo.

Be kitų jaunatviško vakaro prašmatnybių, pobūvio metu buvo dar išleistas rotatorinis 6 psl. laikraštis, pavadintas „Šviesos atnaujinimas“.

NAUJOS DANTŲ GYDYTOJOS

Šiemet odontologijos mokyklą Adelaidėje pakartotinai baigė (pirma diplomą gavo Lietuvoje) S. Pacevičienė, pradėjusi verstis dantų gydymo praktika moderniai įrengtame dantų gydymo kabinete, 271 Melbourn St., North Adelaide.

Tai jau antroji lietuvių dantų gydytoja Adelaidėje. Anksčiau odontologiją baigusi V. Alek sandraivičienė turi savo dantų gydymo kabinetą 145 Seventh Ave., Royston Pk.

VILNIAUS SVETAINĖS — PAVYZDYS SOVIETAMS

Maskvos „Literatūra“ gale „zeta“ išspausdino iliustruotą reportažą apie Vilniaus naująjį viešbutį ir naująsias kavines. Giria „Neringa“, „Literatūra“ kaip „šėsupės“ valgyklą ir stato pavyzdžiu visai sovietijai.

— Į Rumuniją išvyko Lietuvos stalo tenisininkai L. Balušytė, A. Kondrotaitė ir H. Lyšinas.

RODNEY, Ont.

PARDUODAMA 200 AKRŲ TABAKO FARMA.

Leidimas auginti 72 akrus, 2 gyv. namai, mūrinis modernus kas — savininkui ir medinis apynaujis — pusininkui. 2 barnės — specialiai tabakui ir gyvuliams bei padargams. Dvigubo dydžio šiltadaržis, 8 džiovyklos šildomos natūraliu gazu. Prie pat miestelio, ant gero kelio, miesto gazas, vanduo ir elektros įrenginiai. Farma, inventorius ir visa aplinka pavyzdingame stovyje. Kaina priema-

PARDUODAMA 180 AKRŲ TABAKO FARMA

su 54 akrų auginimo teise; 7 tūralaus gazo džiovyklos, 2 šiltnamiai, 2 gyvenami namai, 2 barnės — tabakui ir gyvuliams, miesto vanduo ir visos tabako auginimui reikalingos mašinos; pusė mylios nuo Rodney.

Kreipais: S. Zavackis. Box 31, Rodney, Ont. Telefonas 20710.

ma ir įmokėjimas pagal susitarimą. S. Repšys, Rodney, Ont., telefonas 8 W. 2.

Lietuviai veikia visur

DAILININKAS HENRIKAS ŠALKAUSKAS

Dail. H. Šalkauskas viešėjo Londone su savo kūrinių „15-kos Australijos modernių dailininkų parodoje“.

Iš tos parodos londoniškame „Orient Line“ nupirko S. H. Macdonald Hessingo ir H. Šalkausko darbus puošimui neseniai pakrikštyto liuksusinio 40 tūkst. tonų laivo „Orania“, kuris plaukios tarp Anglijos, Australijos ir JAV.

Dabar jis vėl gavo oficialų kvietimą dalyvauti „II-je Tarp tautinėje biennialinėje grafikos parodoje“ Tokijo, lapkričio 5 iki gruodžio 6 dienos. Po to bus dar perkelta vienam mėnesiui į Osakos ar Kyoto miestą. Toje parodoje dalyvaus tikrai kvietieji iš viso pasaulio dailininkai, grafikai, rekomenduoti jų valstybių meno ekspertų ir kritikų. Geriausiems darbams yra paskirtos 9 premijos: 2 po 300.000 jenų, 4 po 100.000 jenų ir dar trys nepaskelbtos.

DAILININKO PRANO PARODA MIUNCHENE

Tautų susitikimo namuose Miunchene (Bogenhauses, Rauch - (Gailiaus) kūrinių paroda. Įžengiamąjį žodį tarė dr. P. Reklaitis. Po to įvyko Baltų dr. jos pobūvis tuose pačiuose rūmuose. — To paties dail. Prano paroda liepos mėnesį įvyko Erlangene, rugpjūčio mėn. Stuttgarte ir rugs. mėn. Bad Oynhausen. E.

REGINA DRAZDAUSKAITĖ - RATIENĖ

Kauno teatro baletų šokėja, ku-

ri laiką mokytojų vienoje geriausių Australijoje baletų mokyklų. Ten pirmuosius žingsnius baletpradėjo ir jų dukterė Ramona, kuri jau šeši metai šoka scenoje.

LIET. NAMUOSE BAIGIAM IRENGTI KAMBARIAI

Pristatytuosius Adelaidės lietuvių namuose keturius kambarius dažytojų grupė pabaigė dažyti.

Lietuvių Namų bičiulis p. Šiukšteris gamina visiems pristatytams kambariams sulaukus tomas duris.

Dail. S. Neliubšys sutiko vienus pristatytus kambarius atitinkamai papuošti ir išdekoruoti.

ADELAIDĖS LIET. S-GOS BIULETENIS

Adelaidės lietuvių sąjunga pradėjo leisti dvisavaitinį rotatorium spausdintą biuletinį — „Adelaidės Lietuvių žinios“.

Laikraštėlis nedidelio formato, 4 psl., kurio pasirodė jau du numeriai.

AR GIRDEJOTE APIE KARALIENĖS MIKALDOS SABIJOS PRANAŠYSTES?

Lietuvoje žmonės labai domėjosi karalienės Mikaldos Sabijos pranašystėmis, nes jos pranašavimai išsipildė. Tos pranašystės buvo dingusios. Dabar pasisekė gauti originalas tos knygelės, kuri 1880 metais buvo lietuvių kalbą išversta ir išleista. Ji ypatingai yra įdomi, kad šių lakų pasaulio įvykiuose yra atspėti, tai yra pagrindas manyti, kad ir spėjimai, kas bus toliau, išsipildys.

Petras Pleskevičius, Savano ris-Kūrėjas, Laisvės kovų karo invalidas 100% nedarbingas, nustojęs kūno dalies, apdovanojtas visa eile atšaukymų, ženklų už kovas frontuose, dabar išleidamas ta knygelė, nutarė iš originalo ją perspausdinti ir išplatinti.

P. Pleskevičius buvo kelis kartus sunkiai sužeistas ir dabar, neturėdamas sveikatos, jo kio darbo negauna ir dirbti negali, yra išlaikomas savo žmonos, kuri dirba valgykloje plaudama indus ir gaudama 50 centų už valandą.

Todėl Pleskevičius tikisi už išplatintas knygeles kiek nors užsidirbti ir tuomet pagerinti savo būklę.

P. Pleskevičius iš anksto dėkoja tiems lietuviams, kurie jį parems pirkdami tą įdomią knygelę.

Mikaldos Karalienės Sabijos pranašavimų knygelę galima gauti „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje, arba užsisakyti pas patį P. Pleskevičių, į antraščių: P. Pleskevičius, 28, Emerald Street North, Hamilton Ontario, Canada. Vienos knygutės kaina 50 centų.

Peggy Neville vakarų muzikos atstovė dainuojanti iš Winnipeg CBC TV. (CS).

Pasaulio lietuvių sostinėje

RASO EDVARDAS ŠULAITIS

ANKSTYVA KALĖDINĖ PROGRAMA

Kaip ir anksčiau, taip ir šiemet lietuvių yra pakviesti išpildyti kalėdinę programą Čikagos mokslo ir pramonės muziejuje, lapkričio 27 d. Programą atliks „Ateities“ šokėjų grupė. Kalėdinius papročius vaizduojanti veikaliuką parašė Juozas Daužvardienė. Bus išstatyta lietuviška Kalėdų eglutė, kuri pasiliks iki pačių Kalėdų.

ATVYKSTA BIELIAJUS

Amerikoje žinomas tautų šokių specialistas V. Bieliajus, atvyksta į Čikagą ir čia dalyvaus Chicago un-to „International House“ rengiamame tautinių šokių festivalyje.

TAUTYBIŲ PARODA

Lapkričio 12—13 d. d. Čikagos Navy Pier patalpose įvyko pirmoji Čikagos tautybių paroda ir festivalis. Buvo išstatyta eksponatų, vyko ir šokių lietuvių pasirodymai.

● Ši šeštadienį Pris. par. salėje prisik. parap. katalikai vyrai. ● Bendruomenės Čikagos apygardą surengė literatūros vakarą lapk. 13 d., 4 val. B. Pakšto salėje.

● 10-sis Balfo seimas lapkričio 25—27 dd. Atstovų registracija 12 val. Jaunimo centr. Lapkričio 26 d. posėdžiai, vakare banketas Congress viešbutyje. Paskutinę dieną bus pamaldos šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje, kurių metu giedos Dainavos ansamblis.

● Čikagos „Aušros Vartų“ tautų skaites rengia Rudens Lapų balių lapkr. 19 d. Western Ballroom salėje.

● Naują lietuvišką, spausdintą, 4 psl. neperiodinį laikraštį „Vakaro Amerikos Lietuvis“ spalio 22 d. išleido lietuvių respublikonai Los Angelese. Redaktorius Leonardas Valiukas, red. nariai dr. P. Pamataitis, J. Kojelis.

● Bernardo Brazdžionio „Aidu“ premijuotus eilėraščius rinkinio vardu „Vidudienio sodas“ šiemet išleis „Lietuvių Dienų“ leidykla Los Angelėje.

● Lietuviški filmai „Tremties mokykla“ ir „Lietuva — Europos nugalėtoja“ spalio 16 d. Los Angeles Vyčių kuopos dviem seansais parodyti Kali

LIETUVIŲ ĮSTAIGA BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Iš Kanados: Ištutuva, Latvija, Estija, Ukraina ir USSR.

Prašome reikalausti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados: oro paštu

Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų grynų svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALUZA

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. OHce WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.

Victor D. ALKSNIŠ

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West
(Kampus Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.

Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai —
Maistas — Vaistai
Siuntiniai pristatomi per
3 — savaites.

JANIQUE TRADING
CO. LTD.

835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

LIETUVIAI KURIA LIETUVIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkos, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatizme

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybės apdrausimas.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 val. vakaro.
Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

HAMILTON

Maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti į

Vytauto Babecko Muzikos Studijos
rengiamą

JAUNŲJŲ TALENTŲ KONCERTĄ

kuris įvyks

1960 m. lapkr. 27 d., sekmadienį 4 val. po pietų

LIETUVIŲ NAMUOSE

1292 King St. E., Hamilton, Ont.

Programą išpildys Hamiltono lietuviškas jaunimas,
pasirūmėjęs gabumais muzikoje ir baletu.

Koncerte maloniai sutiko dalyvauti mūsų kolonijos garsioji
akordeonistė Jonė Kanevaitė, laimėjusi visos Kanados savo
amžiaus grupėje akordeono muzikos festivalyje pirmą vietą.

Jo programoje išgirsime 20 akordeonistų orkestrą,
akordeoną ir piano solo bei duetus.

Pradžia 4 val. po pietų.

Įėjimas \$ 0.75 suaugusiems ir 25 ct. studentams ir vaikams.

Pusė pelno skiriama Hamiltono Lietuvių Namams, o kita
pusė Lietuvių šeštadienei mokyklai. Rengėjai.

HAMILTONO BENDRUO MENĖS ŽINIOS APIE SUSIRINKIMĄ

Pranešama, kad Hamiltono Bendruomenės visuotinis narių susirinkimas šaukiamas gruodžio mėn. 11 d., 4 val. po pietų Lietuvių Namuose.

Susirinkimo dienotvarkė

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pirmininko pranešimas,
5. Šalpos Fondo pranešimas,
6. Tautos Fondo pranešimas,
7. 16 Vasario gimnazijai remti komisijos pranešimas,
8. Revizijos komisijos pranešimas,
9. Diskusijos dėl pranešimų,
10. Apylinkės vykdomųjų organų, arba rinkiminės komisijos rinkimai,
11. Klausimai ir sumanymai,
12. Susirinkimo uždarymas.

Nesusirinkus reikiamam narių skaičiui (kvorumui), susirinkimas atidedamas 1 val., vėliau ir po to, susirinkimas bus skaitomas teisėtai, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

Bendruomenės Valdyba maloniai prašo visų hamiltoniečių atlikti savo metinę pareigą dalyvaujant susirinkime, kad bendromis jėgomis galėtume aptarti ir išspręsti mūsų Bendruomenės problemas.

Tad prašome rimčiau pagalvoti ir nepamiršti tos datos.

Bendruomenės Valdyba.

JAUNŲJŲ TALENTŲ KONCERTAS

Jau ši sekmadienį, Jis įvyks 4 val. po pietų Lietuvių Namuose, dalyvaujant dideliui būriui mūsų kolonijos muzikos ir baletu besimokančiam jaunimui. Koncertą ruošia Vyt. Babecko Muzikos studija, taikininkauja m. I. N. V-bos. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. Pusė pelno skiriama šeštadienei mokyklai ir pusė Lietuvių Namams.

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio
biznio pirkimo-pardavimo
dokumentų sudarymas ir
visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarimai.
Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „T A L K A“

Išduodamos paskolos iki \$ 3,000.

Morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais
9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val.
ryto ir 5—8 val. vakare.

Minden Building, 20 King St. E., Room 13,

notaro A. Liūdžiaus istaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

Paskutinis pasilinksminimas

prieš Kalėdas!!

HAMILTONO L. S. K. KOVAS

ši šeštadienį, lapkričio 26 d.

(222 Queenston Rd.)

rengia šiomet paskutinį

šokių vakarą

Programoje:

turtinga loterija,
staliukai laimėjimui

ir

Arthur Murray
studijos šokėjai.

Pobūvyje dalyvauja

Čikagos sportininkai!

Pradžia 7 val. v.

Šokiams groja V. Babecko orkestras.

Valdyba.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ NARIAMS PRANEŠIMAS

Pranešame, kad 1960 m. gruodžio 4 d. 4 val. po pietų Hamiltono Lietuvių Namuose, 1292 King St. East, šaukiamas visuotinis Lietuvių Namų narių-akcininkų susirinkimas šia dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Susirinkimo pirm. ir sekr. rinkimas.
3. Praėjusio visuotinio L. N. narių susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas.
4. Architekto inž. A. Tyliaus pranešimas apie projektuoja mus Lietuvių Namus.
5. Lietuvių Namams sklypo pirkimo ir esamųjų Lietuvių Namų pardavimo svarstymas.
6. L. N. akcinės b-vės kapitalo padidindimo svarstymas.
7. Klausimai ir sumanymai.
8. Susirinkimo uždarymas.

Labai prašome visus L. N. narius šiam susirinkime dalyvauti. Negalėdami asmeniškai atvykti, malonėkite įgaluoti kitą asmenį, panaudojant ir užpildant įgaliojimo formą. Nepilnametėms L. N. nariams iki 18 m. amžiaus atstovauja jų tėvai arba globėjai. Akcininkas ar kitas asmuo negali turėti daugiau įgaliojimų, kaip 4% parduotų b-vės akcijų (Istatų § 25). Šiuo metu jų yra parduota apie 800, todėl narys negali imti daugiau įgaliojimų kaip 32-jų akcijų (šėrų).

Valdyba labai prašo Tamsas į šį susirinkimą pasikviesti draugus, gimines ir pažįstamus.

Tikėdamiesi skaitlingo Tamsų dalyvavimo, mes iš anksto nuoširdžiai dėkojame! Hamiltono Liet. Namų V-ba, St. Bakšys V-bos Pirmininkas, Alf. Pilipavičius Sekretorius.

LN NARIŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas kitą sekmadienį, gruodžio 4 d. Jo svarbiųjų punktų yra dabartinių Lietuvių Namų pardavimo ir būsimiems NL sklypo miesto centre pirkimo svarstymas.

Šia proga labai prašome visus tautiečius jungtis L. N. nariams, nes, jeigu susirinkimas nutars sklypą pirkti, š. m. gruodžio 31 d. už jį reikės sumokėti 40.000 dol. grynais.

UŽSISAKYKIME

krosnims alyvą per LN Kultūros Fondą! Jau daug tautiečių tą paramą atliko, ir iki šiol ačiū jiems, gauta apie 2000 dol. Bet dar didžioji dalis ir tos, nieko jiems asmeniškai nekainuojančios Liet. Namams pagalbos neprisirodė atlikti. Spalio mėn. šie gerieji tautiečiai pratęsė

alvyvos pirkimą per Liet. Namus ir už juos gauta po 5 dol. š. viso 90 dol.: J. Stungevičius, J. Bajoriūnas, J. Pyragius, J. Stanaitis, K. Gudinskas, V. Dums, J. Stanus, J. Steiblys, S. Urbonavičius, B. Šuopyns, N. Šniolis, J. Ordyniec, A. Vindzišius, Ed. Alšauskas, J. Didžbalis (1006 Cannon St. E.), A. Pusdešris, Z. Didžbalis, Stoney Creek ir B. Orvidas. Nuoširdžiausias Tamstoms ačiū! Labai maloniai prašome visus tautiečius užsisakyti alyvą per LN Kultūros Fondą, paskambinant St. Bakšiui JA 9-4662. Naujai užsisakiusieji gaus po 5 dol. premiją.

Sk. St.

ATEITININKŲ ORGANIZACIJOS GYVENIMO

penkiasdešimtmetį atžymėjo vietos kuopa lapkričio 12—13 d. Šeštadienį buvo K. Birietos paskaita ir gedulingos pamaldos už žuvusius ir mirusius ateitintinkus, o sekmadienį minėjimas pradėtas taip pat iškilmingomis pamaldomis VA parapijos bažnyčioje, dalyvaujant oraganizuotai jaunesiems ateitintinkams ir vėliavoms. Pamaldas laikė ir pritaikytą pamoką sakė A-kų Federacijos šios vad. kun. J. Kidykas S. J. Po to, parapijos salėje, įvyko bendri pietūs, kuriuose dalyvavo apie 150 asmenų. Jų metu sveikino kun. V. Paimauskas — dvasios vad. St. Juozapavičius — Kanados At-kų Kr. v-bos pirm., J. Mikšys — šeštadieninės mok. vardu, E. Krokys — Ročesterio at-kų vardu ir K. Baronas — vietos sporto klubo, vilniečių ir NL vardu.

Iškilmingą minėjimo aktą vakare atidarė vietos at-kų kp. pirm. J. Pleinys, kviesdamas sugiedoti tos organizacijos himną. Po to dar sveikino kun. Dr. J. Tadarauškas, PLB pirm. J. Matulionis, Hamiltono LB pirm. G. Skripkutė, Katalikių Met. pirm. A. Žilvitičienė ir skaučių R. Bagdonienė. Po prof. A. Damašio paskaitos sekė meninė dalis, kurią išpildė Ročesterio, Toronto ir Hamiltono ateitintinkai. Aktas užbaigtas Lietuvos himnu. Minėjime dalyvavo apie 200 asmenų.

PASKUTINĮ

PASILINKSMINIMĄ

prieš Kalėdas rengia vietos sporto klubas Kovas ši šeštadienį, lapkričio 26 d. Knights of Columbus salėje su įdomia programa, dalyvaujant Arthur Murray šokių studijos instruktoriams, kurie pademonstruos modernuosius šokius. Be to, svečių tarpe matysime ir 20 Čikagos sportininkų-ų (ach, tos gražiosios Čikagos lietuvaitės!), kurie prieš pietus, susitiks su hamiltoniečiais tinklinyje ir krepšinyje. Tad prisilaikydami lietuviškų papročių, ši šeštadienį visi privalome sportuotis šokiuose paimti gerą „avansą“ keturioms savaitėms pirmyn, nes tame laikotarpyje jokių pasilinksminimų nebus ir stipriai, stipriai prisisiokti k.

RODNEY, Ont.

PARDUODAMA 180 AKRŲ TABAKO FARMA

su 54 akrų auginimo teise; 7 na Kreiptis: S. Zavackis. Box tūralaus gazo džiovyklos, 2 šilv. 31, Rodney, Ont. Telefonas 20710.

namiai, 2 gyvenami namai, 2 barnės — tabakui ir gyvuliams, miesto vanduo ir visos tabako auginimui reikalingos mašinos; pusė mylios nuo Rodney.

Pastaba: praeitame numeryje ir šio numerio 6 puslapyje yra klaidingai atspausdintas telefonas (20/10, vietoj 207 W.)

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio pusl.

je sutraukė visą eilę neeuroje tiškų šalių komandų, tačiau ne atrodė, kad jos čia bus pirmųjų eilėse. Geriausių perspektyvų turi šeiminiukai — brazilai, kurie Pan American žaidynėse Čikagoje, kaip matėme, gražiai pasirodė. Kita komanda iš Amerikos žemyno, kuri yra verta didesnio dėmesio, yra J. A. V. Šios dvi komandos turės apginti Amerikos kontinento garbę.

Idomu pažymėti faktą, kad nors JAV komandos dalyvauja šiose prėmėnybėse, tačiau apie jos pasirodymus neberašo šio krašto laikraščiai lyg tai būtų šiaip dėmesio neverti susitikimai. Tas parodo, kaip amerikiečiai supranta sporto reikšmę ir kaip jie gali tinkamai pasirodyti „Nepopuliariose“ sporto šakose.

Edv. Šulaitis

SPORTAS LIETUVOJE.

Koks stiprus yra rusų antplūdis, rusiškasis kolonializmas mūsų pavergtoje Tėvynėje, galima spręsti ne tik iš gyventojų surašymo duomenų, bet taip pat ir sportinio gyvenimo. Nurodysiu tik du mažus, „neįtakingus“ faktus iš tinklinio rungtynių ir Lietuvos bokso pirmenybių. Taigi, pirmame atvejyje — tinklinyje, draugiškose rungtynėse su Varšuvos Spartos komanda, štai koks buvo Vilniaus Dinamo sąstatas: Artamas, Krukovski, Aleksandrov, Kuznecov, Novikov ir G. Meškauskas. O vilniškis Sportas to kius Lietuvos kolonistus vadina... vilniečiais. Ar ne gėda, ar neprievartauojamas tikrų miesto gyventojų, suteikiant kokiems nors didžiuliams „vilniečių“ vardą. O štai, čia pat, ir antras pavyzdys, paimtas iš Vilniaus „Sporto“ Nr. 133 apie įvykusias Lietuvos bokso pirmenybes Klaipėdoje. Svorio eilė (meisteriai pirmi) jų ir pavardės: Sulžickas nugalėjo Teriakovą, Uosis — Kazlauską, Zurza — Bogdanovą, Židonis — Graubašius, Rugs — Skačkova, Černogorovas — Patamsis, Sorokin — Bielinskis, Aleksejevas — Bingelis, Murauskas — Ščiogoliovą. Mano many

um, mūsų veiksniams, skelbiant ar rašant memorandumus las vosioms vakarų tautoms apie Lietuvos kolonializmą, negalima būtų aplenkti ir sporto srities, nes čia aiškiai visur figūruoja rusiškos pavardės, kai tarp administraciniame aparate, valdančioje klasėje, jos dažnai yra užtušiuojamos, pabrėžiant rusišką (ir tai labai greitai!) paverdės į lietuvišką.

Šiaip, Lietuvos sportininkai gyvenime nieko naujo. Būdamas Europoje, stengiausi pagauti ir sporto žinias radio bangomis, tačiau kiek kartų pavyko sugauti Vilniaus stotį, prastai buvo rusiški politiniai komentarai, arba žinios rusų kalba. Pasiekusi vilniškę spalvą da yra perpildyta „garbinimų ir šlovinių“ spalio revoliucijos ir Chruščiovo asmens kultūros reikalais. Straipsniai, kaip „Kuriadasdešimt trejų“, „Dėkojam spalviui“, Ačiū partijai ir vyriausybei ir t. t. kalba patys už save, tad ir pačiam sportininkui gyvenimui yra skiriama labai mažai vietos, nes juk propaganda yra augščiau visko. Atžymėsiu trumpai svarbesnius Lietuvos sportinio gyvenimo įvykius. Taigi tariameji „vilniečiai“ tūkliminkai laimėjo prieš lenkus 3:2, kai tuo tarpu Vilniaus Uto moterų komanda jau buvo lie tuviškesnė. (Kormejeva, Jovaišaitė, Balytė, Gritytė, Burneikaitė, Horintaitė), įveikė lenkes 3:1. Už šiuos pralaimėjimus Vilniuje, lenkai atsilygino Panevėžyje, įveikdami to miesto atstovus: vyrai 3:2 ir moterys 3:0.

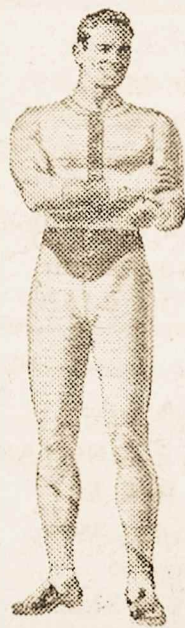
Iš futbolo gyvenimo vertėtų pranešti paskutines pasekmes Lietuvos futbolo lygos pirmenybių rungtynių. Jos yra sekantios: R. Spalis — MSK Panevėžys 1:6, KKI — Žalgiris 6:1, Vilkaviškis — Šiauliai 7:2.

Stalo tenise, lietuviai dar kartą parodė savo pranašumą prieš kitas Sov. Sąj. sąjungos pavergtas tautas, nugalėdamas ne tik Anglijoje visas rungtynes, bet ir mandinese SS pirmenybėse, iškovodami Spartako organizacijos vardą, visos SS sąjungos meistrų vardą.

— Eichmanas, laukdamas Izraelio teismo, rašo atsiminimus. Mašinėle parašęs jau 1,500 lapų.

“71” APATINIAI

Taupumui, patogumui ir apsaugojančiai šilumai štai ilgam nešiojimui ir lengvai skalbiami žieminiai baltiniai, pagaminti iš natūralaus merino. Būsime pilnai patenkinti sumokėję mažą kainą už vertingą prekę.

Yra baltinių, kelnaičių ir unijos kostiumų vyrams ir berniukams.

GARSUS

nuo 1868 metų

71-FO-7

